

Izdaja delavski svet Železarnih Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 061 131, int. 304

Tiska ČGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometne davka

PRAZNIK IN SPOMIN

Prvi maj, praznik dela, bo od letos naprej zmeraj združen z imenom TITO. Neskončno mnogo simboličnih povezav se ponuja:

— zgodovina delavskega gibanja s praznikom rdeče internacionale, rdeči nageljni v gumbnici, rast delavca Broza v revolucionarja;

— nemočno žandarsko besnilo pred povorkami proletarcev, prepovedi praznovanj in zato slavlja v naravi;

— za vedno večjo močjo rastoča samozavest brezpravnih, vse globlji Titov vpliv na njihovo zmeraj tesnejšo povezanost in enotnost;

— štirje krvavi medvojni prvi maji in peti na pragu zmage;

— potem pa spontane povorke delavcev — gospodarjev tovarn in svojega dela, bilance delovnih zmag s Titom in za Tita.

Mesec maj pa je postal tudi mesec mladih, ko jim je Tito podaril svoj rojstni dan za praznik.

Maja se je rodil in maja je umrl. Letos se bomo prvič spomnili tega tragičnega dne, poslej pa bo vsak prvi maj hkrati praznik dela in spomin na Tita. Naša polpretekla zgodovina in sedanost sta preveč prepojeni z njegovimi idejami in delom, da bi moglo biti drugače. Zato kljub trpkim resnici, da telesno ni več med nami, ne more prevladati žalobnost. Prej dostojanstvo, ponos in nova svečana zaobljuba, da bomo vztrajali na njegovi poti in ostali zvesti bistvu naše socialistične samoupravne državnosti, zrasle na temeljih bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Naše notranje rezerve

V svojem poročilu o poslovanju v l. 1980, ki ga je poslovodni odbor podal na prvi seji novo izvoljenega delavskega sveta 7. 4. 1981, je vsem tozdom izrekel priznanje za dobro delo. Hkrati pa je tudi opozoril na krizne točke v proizvodnji ter predlagal pota in načine, kako jih odpraviti oziroma poiskati t. i. »notranje rezerve«, o katerih večkrat govorimo.

Ker je poročilo precej obsežno, tu povzemamo v izvlečku samo tisti del, ki govori večinoma o proizvodnih tozdihi.

Pri znižanju materialnih stroškov beležimo le delne rezultate. Več je treba narediti pri izpolnitih, izmečkih, nekurantnosti in dobavnih rokih. Vodstveni in tehnični kadri morajo biti bolj navzoči na celotnem področju proizvodnje, tehnologije, razvoja in vzdrževanja, organizacije pretoka materiala, planiranja itn.

TOZD JEKLARNA. — Uporaba procesnega računalnika mora dati pozitivne trende — tudi v točnosti analiz ter znižanju porabe

energije. Potrebna je kompletna tehnološka natančnost. — Vodstvo mora imeti vsakdanjo sliko o prizadevanju posameznikov.

TOZD VALJARNA. — Dobavni roki so glavna ovira za boljše uspehe pri izvozu, predvsem orodnih jekel, ki jih trenutno najlaže prodamo. Zaradi ozkega grla v adjustaži ne moremo kupcem napovedati dovolj točnih rokov dobav, čeprav smo jih že prekoračili. Pomagati si je treba s še boljšo organizacijo dela in morebitno dodatno delovno silo.

TOZD KOVAČNICA. — Čim prej je treba normalizirati vakuumiranje. — Treba se je čim hitreje usposobiti za kovanje gredic in termično obdelavo tistih jekel na kovaškem stroju za potrebe valjarne, ki jih na težki progi ni mogoče rentabilno proizvajati. — Še bolj smelo proizvajati visoko legirana jekla.

TOZD JEKLOLIVARNA. — Veliko je še treba storiti pri ekoloških razmerah in delovnih po-

gojih. — Letos dokončno urediti odprave in ogrevanje čistilnice. — Pri nerjavnih armaturah narediti dva koraka — enega pri konstruktivnih izboljšavah in kvaliteti ulitka, drugega pri povečanju količin in točnih dobav. — Zmanjšati izmeček, ki je bil v l. 1980 še previsok.

TOZD JEKLOVLEK. — Povečati finalizacijo visoko legiranih jekel. Tudi pri žici bistveno povečati proizvodnjo. Misliti na dražji asortiman ter na vlečenje določenih višje vrednih kvalitiet. — Potrebno je natančnejše planiranje na relaciji: roki — valjarna — jeklovlek.

TOZD STROJI IN DELI. — Zelo pestri asortiman še povzroča pomanjkljivo planiranje materiala in uporabe kapacitet. Gre za usklajitev in red na relaciji: naročila — vložek — obdelava — dobavni roki. — Rešiti problem, kako čimbolj izkoristiti obstoječe kapacitete v dinamičnem planu. — Treba je poskrbeti za pravo-

časno izdelane količine reprodukcijskega materiala, četudi na račun večjih zalog, in še povečati izvoz finalnih proizvodov.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. — Proizvodnja z vidika skrajno izkoriščenih kapacitet, priprave repromateriala in odprava ozkih grl za določene operacije še ni optimalna. Možnost prodaje nožev v izvoz in doma je velika in to bi morali izkoristiti. — Enakomernost odpreme je osnovna naloga tozda, posebno ker nastopa na tujih tržiščih.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. — Iz popolnoma iztrošenih strojev iztisniti čimveč, dokler se ne realizira težko pričakovana investicija. — Letos doseči boljše oskrbo z repromaterialom, četudi na račun povečanih zalog.

TOZD VZMETARNA. — Oprema vzmetarne ni najboljša, še manj pa ekološki pogoji dela. Treba je zavzeti stališče o na-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Svetloba

(Nadaljevanje s 1. strani)

daljnjem razvoju — iti v parabolično ali ne.

TOZD REZALNO ORODJE. — Komerciala se mora potruditi za izvozne posle skozi vse leto. — Skrbeti za pravočasen nakup brusilnih plošč, trdin itd.

TOZD KOVINARSTVO. — Upravičiti investicijo z optimalnim programom in proizvodnim trendom. Marec že kaže na to.

TOZD ORODJARNA. — Repromateriali so osnovni pogoj za uspešno delo. Naloga v 1. 1981 je spreminjati asortiman k vedno višjim kvaliteta in vrednejšim proizvodom.

TOZD ARMATURE. — Še veliko bo treba narediti za normal-

no proizvodnjo in za to, da bi osvojili tržišča s kvaliteto.

TOZD KALILNICA. — Opravi manjše rekonstrukcije in jo dograditi ter ji omogočiti kvaliteto delo, v prihodnje pa na tem področju koncentrirati razvojno raziskovalne sposobnosti.

TOZD SPREMLJAJOČIH DEJAVNOSTI

Prek priprav dela je potrebna takšna uskladenost s proizvodnimi tozdi, da naprave ne bodo stale po nepotrebnem. Tu je še veliko rezerv, pa tudi v pravilnem ravnanju s stroji, v učenju takega ravnanja ter v organiziranju raznih posegov ob vsakem času.

Novi kolektivni izvršilni organi

Delavski svet železarne je na svoji prvi seji 7. 4. 1981 imenoval naslednje kolektivne izvršilne organe:

Odbor za kadre in splošne zadeve

Miloš Jurak, jeklovlek, predsednik, člani: Adolf Založnik, jeklarna, Ivan Kos, jeklolivarna, Janja Vušnik, kalilnica, Rupert Sajevec, armature Muta, Slavko Kobal, energija, Franc Keček, ETS, Avgust Krivograd, transport, Eleonora Gladež, KSZ.

Odbor za družbeni standard

Rudi Lesjak, SGV, predsednik, člani: Janez Polovšek, jeklarna, Maks Wresnik, kovačnica, Helmut Jonke, stroji in deli, Janez Retko, industrijski noži, Slavko Pangerc, rezalno orodje, Jakob Štehar, transport, Franc Rudi, komerciala, Miha Škufca, družbeni standard.

Odbor za poslovanje

Dušan Vodeb, PII, predsednik, člani: Andrej Plohl, jeklolivarna, Dušan Posedi, valjarna, Alojz Krivograd, kovačnica, Štefan Kamnik, stroji in deli, Marjan Kobačnik, industrijski noži, Ivan Vrhovnik, SGV, Rudi Rajzer, komerciala, Frančiška Kodrin, posebna finančna služba.

Odbor za proizvodnjo

Franc Hrastnik, RPT, predsednik, člani: Gilbert Zupančič, jeklarna, Anton Širnik, jeklolivarna, Blaž Oblak, kalilnica, Adalbert Potočnik, orodjarna, Ivan Zorman, pnevmatični stroji, Janko Torej, ETS, Ivan Breznik, SGV, Anton Letonja, kontrola kakovosti.

Odbor za razvoj

Ivan Pungartnik, kovačnica, predsednik, člani: Pavel Goltnik, jeklolivarna, Alojz Škalič, valjarna, Franjo Haramija, stroji in deli, Ivan Pudgar, rezalno orodje, Ferdo Medl, PII, Viktor Pesjak, RPT, Alenka Dolinšek, gospodarjenje.

Kreditni odbor

Ivica Klančnik, komerciala, predsednica, člani: Oto Pur, valjarna, Vlado Hanc, jeklovlek,

Alojz Cigale, orodjarna, Franc Drofelnik, rezalno orodje, Lazo Savič, SGV, Ivan Štandeker, RPT.

Odbor za varstvo pri delu

Zvone Škegro, kontrola kakovosti, predsednik, člani: Jože Kotnik, jeklarna, Franc Turjak, kalilnica, Anton Motnik, orodjarna, Adi Pustoslemšek, stroji in deli, Janko Laznik, vzmetarna, Robert Jamšek, energija, Adolf Žnidaršič, SGV, Lojzka Krivec, KSZ.

Odbor za informiranje

Ivan Gostenčnik, pnevm. stroji, predsednik, člani: Zdravko Fajmut, jeklolivarna, Franc Herman, valjarna, Erhard Srebotnik, industrijski noži, Franc Stiglic, kovinarstvo Ljubno, Miran

Zavzeto

Franc, ETS, Olga Radovič, PII, Franc Repnik, računovodstvo, Ana Pavše-Retko, KSZ.

Odbor za dohodkovna vprašanja

Jože Pepevnik, vzmetarna, predsednik, člani: Jože Vošner, kovačnica, Ivan Slanič, jeklovlek, Andrej Kranjc, kovinarstvo Ljubno, Rudi Hovnik, RPT, Erih Sirk, kontrola kakovosti, Jurij Kladnik, računovodstvo, Peter Grögl, gospodarjenje, Nina Krebs, posebna finančna služba.

Predsednik odbora delavske kontrole je Avgust Marin, valjarna, njegov namestnik pa Alojz Golgranc, gospodarjenje.

dicah 15,6 odst., pri srednjih profilih 17,8 odst. in lahkih profilih 36,7 odst. Zaradi uspešne proizvodnje profilov v marcu je temu primerno visoka tudi odprema in fakturirana eksterna realizacija. Zelo dober je bil izkoristek delovnega časa na težki kot tudi na srednji in lahki prog.

TOZD KOVAČNICA. Proizvodnja v TOZD je potekala uspešno predvsem v starem delu kovačnice, na kovaškem stroju pa je prišlo do večjih zastojev na kovaški liniji. Nekaj delovnega časa pa je bilo izgubljenega tudi na račun poizkusnega kovanja cevnic. Vzdrževanje in remont sta potekala zadovoljivo, izboljšala se je tudi preskrba z orodjem. Velike težave v TOZD pa nastajajo pri planiranju proizvodnje zaradi izpada vakuumske naprave v jeklarni.

TOZD JEKLOVLEK. V marcu TOZD predvidenega plana skupne proizvodnje ni dosegla. Tako zastaja pri brušenem jeklu za 34,9 odst., luščenem jeklu 6,6 odst. in vlečeni žici 64,0 odst. Plan vlečnega jekla pa je bil prekoračen za 10,2 odst. Precejšen vzrok za nedoseganje načrtovane proizvodnje je v iztrošenosti strojev, saj so remont kot tudi druga manjša popravila v TOZD že prepogost pojav.

TOZD ORODJARNA. Proizvodnja v TOZD je potekala zadovoljivo, akoravno znaša zaostanek za predvidenim planom 4,0 odst. Nekoliko se je izboljšala tudi oskrba za vložnim materialom, še vedno pa se pojavljajo težave pri razrezu v TOZD stroji in deli. Predvideni plan odpreme je bil presežen, medtem ko zastaja TOZD zaradi nedoseganja predvidene prodajne cene pri fakturirani realizaciji za 19,0 odst., v kumulativni 23,8 odst.

TOZD STROJI IN DELI. TOZD je presegla predvideni plan mesečne proizvodnje za 78,1 odst. Tako znaša prekoračitev plana obdelanih ulitkov 27,6 odst., obdelanih odkovkov 33,3 odst., sestavljenih izdelkov 300,0 odst., stiskalnic 169,3 odst., strojev za

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

V marcu smo presegli s planom predvideno skupno proizvodnjo za 14,1 odst. V kumulativni tako znaša prekoračitev 4,5 odst. Plan odpreme je bil prekoračen za 10,7 odst., v kumulativni 11,6 odst., fakturirana eksterna bruto realizacija pa je bila prekoračena za 23,7 odst., v kumulativni 15,9 odst. Predvideni plan izvoza ni bil dosežen v nobeni TOZD, najbolj se je planu približala TOZD jeklolivarna, zaostanek znaša 9,9 odst. Za celotno podjetje beležimo zaostanek 48,3 odst., v kumulativni 54,3 odst.

TOZD JEKLARNA. TOZD je v marcu dosegla do sedaj najvišjo proizvodnjo, saj znaša prekoračitev plana skupne proizvodnje 10,4 odst. Operativni plan skupne proizvodnje pa je bil presežen za 4,6 odst. To visoko proizvodnjo je TOZD dosegla z velikim prizadevanjem vseh zaposlenih kljub ne-

katerim resnim oviram, saj je na začetku meseca primanjkovalo starega železa, zaradi okvare v kisikarni pa se je za ta čas podaljšal čas taljenja za 20—30 minut na šaržo.

TOZD JEKLOLIVARNA. TOZD je v marcu znatno presegla predvideni plan tako skupne proizvodnje kot tudi odpreme in fakturirane eksterne realizacije, zastaja le pri izvozu, akoravno je tudi ta med najuspešnejšimi. V marcu je bil presežen predvideni plan proizvodnje na peskometu za 6,8 odst., pri školjkasti litini 32,0 odst. Medtem ko znaša v strojni kaluparnici presežek na malih strojih 42,0 odst., zastaja na velikih za 2,0 odst. Pri ročnem formanju znaša zaostanek 2,2 odst.

TOZD VALJARNA. TOZD je v marcu presegla predvideni plan skupne proizvodnje za 16,8 odst. Tako znaša prekoračitev pri gre-

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE (ga)							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER- NE REALIZACIJE (bruto realizacija)		IZVOZA	
	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.
JEKLARNA	110,4	101,0	-	-	-	-	-	-
JEKLIVARNA	108,4	105,5	118,1	112,2	139,4	111,9	90,1	82,6
VALJARNA	116,8	107,5	98,8	110,6	109,0	121,2	70,4	58,7
KOVAČNICA	111,9	108,5	141,9	132,9	139,8	134,3	84,4	114,7
JEKLOVLEK	96,0	97,6	109,8	98,9	117,7	110,5	58,7	51,7
ORODJARNA	96,0	113,8	108,6	103,8	81,0	76,2	-	-
STROJI IN DELI	178,1	117,2	183,5	119,2	167,8	114,5	26,7	8,9
- noži, brzorezno orodje	101,4	100,0	93,3	96,9	101,6	113,0	73,3	64,7
- gredice	360,0	140,0	-	-	-	-	-	-
- palice	230,0	206,7	228,0	205,7	146,8	132,6	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	172,5	119,0	109,2	109,5	104,1	115,3	73,3	64,7
PNEVMATIČNI STROJI	90,5	87,2	97,6	87,7	129,9	126,8	-	-
VZMETARNA	101,6	97,6	100,7	97,8	120,3	119,9	82,1	124,6
REZALNO ORODJE	123,1	128,9	103,2	115,7	111,8	108,0	15,2	37,6
KOVINARSTVO LJUBNO	124,0	105,0	193,8	92,4	152,1	88,3	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	93,6	75,1	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	86,6	98,8	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	114,1	104,5	110,7	111,6	123,7	115,9	51,7	45,7

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA SKUPNE PROIZVODNJE		
T O Z D	MAREC	KUMULATIVNO
JEKLARNA	104,6	98,4

T O Z D	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER- NE REALIZACIJE		IZVOZA	
	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.	marec	kumulativ.
JEKLARNA	104,3	97,9	-	-	-	-	-	-
JEKLIVARNA	101,7	105,1	78,1	93,7	116,3	116,4	45,8	68,3
VALJARNA	109,5	106,5	94,2	99,1	138,3	144,4	47,9	51,6
KOVAČNICA	114,0	113,9	120,5	117,2	168,1	171,9	63,1	118,7
JEKLOVLEK	96,0	100,3	114,9	102,0	164,5	156,7	88,2	51,5
ORODJARNA	-	-	-	-	-	-	-	-
STROJI IN DELI	190,3	159,9	196,2	167,0	155,4	165,3	674,3	178,6
- noži, brzorezno orodje	93,8	97,4	97,2	107,0	126,1	140,3	67,0	91,9
- gredice	-	105,0	-	-	-	-	-	-
- palice	121,1	108,8	121,1	108,2	146,8	132,6	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	189,9	101,0	102,3	107,1	128,0	141,5	67,0	91,9
PNEVMATIČNI STROJI	82,6	87,9	100,0	91,2	216,4	222,2	-	-
VZMETARNA	96,8	93,9	102,6	96,4	147,4	150,2	42,6	62,4
REZALNO ORODJE	84,3	89,1	86,7	98,6	124,7	135,3	14,3	36,1
KOVINARSTVO LJUBNO	122,8	113,3	208,9	104,3	266,9	151,9	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	96,1	106,8	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	197,6	166,8	-	-
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	108,3	103,7	104,1	103,8	150,0	153,2	59,7	69,4

predelavo 158,8 odst., delov za vozila 23,1 odst. in raznih delov za 47,8 odst., zaostaja pa proizvodnja sestavljenih izdelkov za 52,0 odst. V marcu je bilo fakturirano večje število stiskalnic za ZCZ, kar je precej pripomoglo k dobrim poslovnim rezultatom ob zaključku četrtletja.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Predvideni plan skupne proizvodnje v marcu je bil presežen za 72,5 odst. Prekoračitev pri gredicah znaša 260,0 odst., pri grobo

obdelanih palicah 130,0 odst., ta proizvodnja pa je tudi pripomogla k visokemu skupnemu presežku. Prekoračitev pri industrijskih nožih znaša 4,2 odst., pri brzoreznem orodju pa beleži TOZD zaostanek 66,7 odst.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. TOZD zaostaja za predvidenim planom skupne proizvodnje v marcu 9,5 odst. Proizvodnja pnevmatičnih strojev zaostaja za 22,2 odst., pri vrtnem orodju in lafetah znaša zaostanek 25,0 odst.,

s 50,0 odst. pa je bil prekoračen predvideni mesečni plan orodja za pnevmatične stroje.

TOZD VZMETARNA. TOZD je presežek predvideni plan skupne proizvodnje zahvaljujoč redni dobavi vložnega in pomožnega materiala ter ugodnemu proizvodnemu asortimanu. Prekoračitev pri listnatih vzmeteh znaša 5,6 odst., pri vzmetnih palicah pa je bil za beležen zaostanek 15,0 odst.

TOZD RO PREVALJE. Preskrba z reprodukcijskim materialom

VSEM DELOVNIM LJUDEM ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA, 1. MAJ

DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
ZELEZARNE RAVNE

je še zmeraj pomanjkljiva. Izboljšala pa se je preskrba lamelnega jekla iz TOZD valjarna, medtem ko vsi zunanji dobavitelji kasnijo z dobavami. Zasedenost z naročili na domačem trgu se izboljšuje, vendar pa primanjkuje naročil za izvoz, ki znatno zaostaja za predvidenim planom. Ostali pogoji za nemoteno proizvodnjo so zadovoljivi, tako da v proizvodnji ni bilo večjih težav.

TOZD KOVINARSTVO. TOZD je presežek mesečni načrt skupne proizvodnje za 24,0 odst., v kumulativni presežek 5,0 odst., vendar zaostaja za predvideno kumulativno odpremo in fakturirano eksterno realizacijo. Ob koncu meseca so ostale v TOZD večje zaloge, ki so predvsem posledica zaostankov pri barvanju (vzrok prepozno usposobljena lakirnica), nekaj zalog pa bo po dinamiki odpremljeno šele v naslednjih mesecih. V proizvodnji so nastali zastoji še zaradi okvare topovarnilnega stroja ter okvare viličarja.

TOZD ARMATURE. TOZD je bila formirana z letošnjim letom, s tem pa so bile prednje postavljene tudi prve planske naloge. Količinska proizvodnja je bila informativno sicer že znana konec leta 1980, vendar ne točno za vse področje, kar pa je tudi dosti prepozno, da bi lahko tako proizvodnjo realizirali že v prvem kvartalu 1981. Edina realizacija, ki je bila dosežena v tem obdobju, je bila pri storitvah TOZD železarne in drugim delovnim organizacijam.

Težave v TOZD nastajajo že pri izdelavi dokumentacije tako za proizvodni program kot tudi za vse potrebno orodje. Dokumentacija je sicer že bila pripravljena, vendar se določene korekture vnašajo še danes, saj praktično šele osvajaajo proizvodnjo.

Večje zakasnitve so pri vložku iz TOZD jeklolivarna, katerega kakovost tudi ni najbolj neoporečna. Nekatere pozicije ulitkov so zaradi ozkega grla v modelni mizarni in pomanjkljive dokumentacije šele v izdelavi modelov. Nekaj zaostankov pa je tudi pri dobavi valjanih profilov kakor tudi pri delih, nabavljenih zunaj železarne.

Pogosto se pojavljajo okvare na strojih, katerih vzdrževanje ni na zavidljivi ravni. Dogovorjeno je bilo, da bo vzdrževanje elektroničke kakor tudi druga strojna popravila opravljala servisna služba INTERTEHNA Beograd, vendar iz tega ni skorajda nič.

Iz vsega navedenega je razvidno, da obstajajo v TOZD armature velike začetne težave, ki jih bo TOZD lahko rešila le z večjo pomočjo služb in železarne.

PO OSNOVNIH ORGANIZACIJAH SINDIKATA — NAŠ SAMOUPRAVNI VSAKDAN

Iz zapisnikov, ki smo jih dobili z zadnjih sej izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata, povzemamo: v vseh tozidih in delovnih skupnostih so evidentirali člane za kolektivne izvršne organe delovne organizacije, predstavnik za sejo občinske konference ZSS ter izbirali delegata za 3. kongres samoupravljalcev (predstavljamo ga posebej).

V pogovoru z nekaterimi predsedniki smo izvedeli, da se večina osnovnih sindikalnih organizacij pripravlja na obravnavanje pravilnika o cenah ter za veliko prvomajsko slavo na Navrškem vrhu. Poleg tega se povsod ukvarjajo še s svojimi problemi: v jeklarni z veliko fluktuacijo delavcev, težijo jih osebni dohodki in socialna vprašanja; v strojih in delih se pripravljajo na izlet v Beograd.

Najbolj nas je tokrat zanimalo, kako z izvršnimi odbori sin-

dikata sodelujejo kulturni in športni referenti. Ugotovili smo naslednje: tam, kjer so ti delavci člani odborov, je povezava še kar dobra; drugače pa so kulturni animatorji vezani predvsem na kulturno komisijo in na poklicnega animatorja. Nekoliko tesneje sodelujejo s sindikatom športni referenti, v strojih in delih menda še kar uspešno.

Sklenemo lahko takole: osnovne organizacije sindikata se ukvarjajo predvsem s samoupravnim vsakdanjkom, kultura in šport pa sta od njih nekako odmaknjena.

V prihodnje mora biti delo v osnovnih organizacijah sindikata bolj povezano; tako, da bo »desnica vedela, kaj dela levica«. Tudi referente za obveščanje bi bilo treba na nek način predramiti, če so že imenovani.

Helena Merkač

Med železarji komunisti

OO ZKS DELOVNA SKUPNOST KSZ

»Stališča in usmeritve programske-volilne konference OK ZKS Ravne je naša osn. organizacija sprejela na svojem sestanku 14. aprila,« je dejal sekretar te organizacije **Drago Mežnar**. »Člani so bili seznanjeni tudi s potekom konference, ki je bila zelo dobro pripravljena in konkretna. Njene usmeritve in stališča smo vnesli v smernice našega dela in nalog. Tako bo naša OO ZKS popestrila aktivnosti in komunistom omogočila usposabljanje za njihovo delovanje na družbenopolitičnem področju. Morali bomo dokazati, da osnovna organizacija ZK ni več tista sredina, kjer se samo dajejo pobude, ampak bo morala predvsem delovati iz svoje sredine. Zato bo morala bolj poudariti uveljavitev politične odgovornosti osnovne organizacije kot celote, vodstva in članov ZK, predvsem za izboljšanje stanja v naši del. skupnosti. Želimo namreč doseči, da OO ZKS ne bo samo izvrševalka izrečenih pobud, pač pa da bo postala res tista prava partijska sredina, kjer se bomo dogovarjali za politične akcije.«

Tudi komunisti v tej del. skupnosti so se že začeli aktivno pripravljati na kongres Zveze komunistov pri izvajanju politike gospodarske stabilizacije in dograjevanju socialističnih samoupravnih odnosov.

»Komunisti v del. skupnosti KSZ se že od lanskega leta dobro zavedamo, da je uspeh gospodarske stabilizacije odvisen tudi od obnašanja, predvsem pa od dela vsakega komuniste. Glede na specifičnost okolja, v katerem delajo, lahko precej prispevajo k uspehu stabilizacije. Glede dograjevanja socialističnih odnosov bomo morali bolj poudariti samoupravno obvladovanje težav v sredini, v kateri delujemo. Treba bo razvijati demokratične samoupravne odnose v osn. organizaciji in del. skupnosti, predvsem pa tam, kjer komunisti delajo in živijo. Bolj bomo tudi usposabljali komuniste, saj bodo le tako lahko še bolj uspešno in učinkovito delovali znotraj delegatskega sistema. Okrepili bomo delo organizacije kot kolektivnega organa, tako da bomo v njej res delovali vsi komunisti. Vsak komunist bo moral prihajati na sestanke s predlogi in morebitnimi rešitvami, naj pa bi tudi zavestno prevzel in izvrševal sprejete naloge in stališča ZKS. To se pravi, da bomo delovali na iniciativah posameznih komunistov. A to ne pomeni, da bomo delovali forumsko. Če bomo vse to oživili, bomo s tem že opravili del tistih nalog, ki izhajajo iz kolektivnega dela in odgovornosti,« je poudaril Drago Mežnar.

OO ZKS TOZD ENERGIJA

»Naša TOZD je v prvem kvartalu letos zelo dobro poslovala, saj proizvodnim tozdom ni bilo treba zmanjšati proizvodnje zaradi pomanjkanja energije. Ne-

kaj težav smo imeli pri nabavi mazuta in pri plinu butan — propan, saj ga ni bilo dovolj vso zimo, tako da smo v železarni porabili vse rezerve. Ker

je bilo nekaj redukcij pri dobavi zemeljskega plina, smo morali porabiti butan — propan in mazuta več, kot smo planirali. V Sloveniji je namreč nekaj porabnikov zemeljskega plina, ki nimajo nadomestila za porabo,« je dejal **Anton Vehovar**, ravnatelj TOZD energija.

V prvem kvartalu so v TOZD energija proizvedli dovolj tudi sekundarnih vrst energije (par, acitelen, higiensko toplo vodo, centralno ogrevanje, preskrbo z industrijsko in pitno vodo itn.). Kljub temu, da so v prvi polovici marca imeli v kisikarni strojelom, zaradi katerega je obstala naprava za proizvodnjo kisika, v marcu proizvodnja ni bila nič manjša, kar dokazuje rekordna proizvodnja v TOZD jeklarna. Zmanjšala se je tudi

»Posodobili smo že precej delov in naprav v železarni. Največji korak smo naredili z uvedbo mazuta in butan-propana ter zemeljskega plina. Ta goriva so zamenjala strupeni generatorski plin. Zato smo v železarni zmanjšali v zadnjih nekaj letih specifično porabo energije za več kot 30 odstotkov (razen električne energije). Posodobili smo proizvodnjo acitelen z avtomatskim delovanjem. Zato lahko danes delajo v acitelski postaji tudi ženske. Z nabavo tretjega filtra za čiščenje industrijske vode so praktično odpadli problemi pri zamašitvah hladilnih sistemov. Za komprimiran zrak smo že predlagali naročili centralne sušilce zraka, vendar jih zaradi uvoznih težav še nismo dobili. Smo pa uspeli za kotlarno uvoziti in namestiti

OLGA RADOVIČ — NAŠA ZASTOPNICA NA 3. KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV

V sredo, 15. 4. 1981, so na razširjeni seji delavskega sveta kot našo delegatko za 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije uradno potrdili Olgo Radovič.

Olga Radovič, rojena leta 1943, ekonomistka, je vodja računovodskega nadzora investicij v tozdu projektivno-izvajalni inženiring. Svoje delo opravlja odgovorno in dosledno.

Leta 1960 je postala članica ZK. Ves čas izredno uspešno deluje v samoupravnih organih svojega tozda (je delegatka v delavskem svetu) in železarne (je članica odbora za kadre pri delavskem svetu ter članica uredniškega odbora Informativnega fužinarja). Zelo aktivna je tudi v družbenopolitičnih organizacijah: bila je članica izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, še sedaj pa je v sekretariatu osnovne organizacije ZK. Je tudi članica komisije za organizacijo in razvoj občine Ravne ter članica občinske konference ZKS Ravne.

Olga Radovič odgovorno, dosledno in zelo uspešno izpolnjuje svoje obveznosti. Vedno zna prisluhniti sodelavcem in je lahko naša vzornica.

specifična poraba energije proti lanskemu obdobju kar za 4 odstotke, kar je dokaz, da si v TOZD energija kot tudi v drugih TOZD železarne prizadevajo zmanjšati stroške.

Precej pozornosti posvečajo ves čas posodobitvam delovnih naprav, in tu še niso rekli zadnje besede.

plinske gorilnike z vso opremo, tako da smo lani v glavnem že kurili z zemeljskim plinom in s tem državi prihranili precej denarja za nafto.

Kljub zakasnitvi pri namestitvi novega vročevodnega kotla v kotlarni ni bilo nič slabše ogrevanje železarne in mesta, saj smo z drugimi ukrepi racional-

Stare strehe

lizirali porabo toplotne energije. Sicer pa so gradbeni dela pri prizidku že pri kraju in se je montaža novega kotla že pričela, zaključena pa bo predvidoma do konca avgusta. Istočasno z odpravljanjem strojeloma v kisikarni bomo poskušali posodobiti čiščenje zraka in nadzor vsebnosti nečistoč v zraku in kisiku. Preučujemo možnost rekonstrukcije naprave za proizvodnjo kisika, tako da bi lahko proizvajali tudi argon. Za komprimiran zrak pa smo že nabavili novi kompresor, ki bo montiran v naslednjih mesecih na zelo primerni lokaciji, za valjarno. Deloval bo na daljinsko upravljanje, je razložil tovariš Vehovar.

Komunisti te osnovne organizacije posvečajo precej pozornosti

sti samoupravnemu in političnemu delu. Tako so pred dnevi spregovorili tudi o stališčih in usmeritvah programsko-volilne konference OK ZKS in o nadaljnjih nalogah.

»Glede na to, da imamo zelo razvito samoupravljanje in delegatski sistem, delujejo komunisti z drugimi delavci v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah, tako da marsikaterega vprašanja ni treba še posebej obravnavati na sestanku OO ZKS, saj je večina članov ZK v samoupravnih organih v tozdu in del. organizaciji. Zato si nam komunistom najbrž ni treba še posebej prizadevati za boljši ugled organizacije,« je sklenil Anton Vehovar.

OO ZKS TOZD JEKLARNA

Ta osnovna partijska organizacija se po programsko-volilni konferenci še ni sestala. Kljub temu pa so bili komunisti seznanjeni s potekom konference in stališči, ki jih je sprejela. Komunisti v jeklarni so pred konferenco analizirali stanje v organizaciji, spregovorili pa so tudi o kandidatih za novo vodstvo komiteja in občinske konference ZKS Ravne. Tako so dali pobudo, da ni prav, da celotno vodstvo ostane še za eno leto isto, saj bo čez leto dni treba izvoliti preveč novih članov.

»Sicer pa se bomo o stališčih in usmeritvah programsko-volilne konference bolj temeljito pogovorili te dni in si bomo zadali nekaj pomembnih nalog. Predvsem bomo preučili teze na področju delitve OD. V TOZD jeklarna je namreč še vedno precej nezadovoljstva glede nagrajevanja po delu. Če ne bomo uspeli odpraviti nepravilnosti, se bo to precej poznalo pri dviglu produktivnosti. Drugače pa si bomo predvsem prizadevali dosegati planske obveznosti. Saj če ne bomo naredili dovolj jekla, tudi drugi tozdi ne bodo mogli

doseči načrtovane proizvodnje. V jeklarni menimo, da bomo vse naloge kljub rekonstrukciji izpolnili. Moti nas le zavlačevanje pri postavitvi nove 5-tonske peči, ki bi morala že zdavnaj dati, jati prve tone jekla,« je dejal Andjelko Krautberger, sekretar OO ZKS, ravnatelj TOZD jeklarna tov. Rac pa je pripomnil:

»Naša TOZD je v verigi od proizvodnje do prodaje in izvoza na začetku. Naš vpliv na izvoz je predvsem v tem, da točno izpolnjujemo program proizvodnje predelovalnih tozdov. Zavedamo se recesije v svetu in pomena dobavnih rokov, kvalitete ter proizvodnih stroškov. Ob tem pa imamo težave pri nabavi kvalitetnih opek, ki se proizvajajo doma, za katere pa je treba surovine uvažati. Kadar poidejo zaloge, to vpliva na izpolnjevanje zahtev predelovalnih TOZD. Smo pa v prvem kvartalu kljub velikim težavam uspeli za 0,9 odstotka prekoračiti plan, v marcu pa smo celo dosegli doslej največjo mesečno proizvodnjo,« je zaključil tov. Rac.

F. Rotar

Slovenske železarnes v letu 1980

1. Proizvodnja in prodaja

V proizvodnji smo v Slovenskih železarnah v lanskem letu uresničili razmeroma skromne rezultate. Pri surovem železu smo zaostali za letom 1979 za 2 %, za letnim načrtom pa kar za 10 %. Surovega jekla smo sicer proizvedli za 3 % več kot leto prej, za načrtom pa smo zaostali za 8 %. Blagovna proizvodnja se je tudi znižala za 3 %, za letnim načrtom pa smo zaostali kar za 9 %.

A proizvodni uspehi niso bili v vseh delovnih organizacijah enako skromni. V nekaterih namreč beležimo celo napredek. Med take lahko štejemo železarno Store, deloma železarno Ravne, med predelovalci pa predvsem Žično. Skromne dosežke izkazuje predvsem železarna Jesenice, ki je v proizvodnji surovega jekla zaostala za prejšnjim letom za 2 % in v blagovni proizvodnji celo za 9 %. Predvsem je treba tem skromnim uspehom pripisati, da so tudi proizvodni rezultati cele sestavljene organizacije tako neobetavni.

Vzrokovi za to je več, eden pomembnih pa je, da v Slovenskih železarnah

v zadnjih 10 letih preveč počasi uresničujemo svoje razvojne načrte. V letu 1980 pa so nas močno prizadele še težave z oskrbo osnovnih surovin, predvsem iz uvoza. Tako smo bili primorani predvsem na Jesenicah nekatero proizvodne agregate občasno celo ustavljati.

Pri prodaji ni bilo resnejših težav. Predvsem pri proizvodnji črne metalurgije smo bili deležni izjemne konjunkturo na domačem trgu. Vrednost prodaje nam je glede na leto 1979 porasla za 33 %, kar je bistveno več, kot smo dosegli v proizvodnji. Zato lahko rečemo, da je šel velik del porasta vrednosti prodaje na račun višjih cen. Od železarn je v vrednosti prodaje daleč najhitreje napredovala železarna Store (50 % več kot leto 1979), najmanj pa železarna Jesenice (le 24 % več). Pri predelovalcih je napredek najbolj opazen v Žični, najmanj v Verigi.

Pomembne rezultate smo lani dosegli v izvozu. Skupna vrednost izvoza je znašala 76,8 milijona dolarjev, kar je 34 % več kot leto 1979. Od tega zneska je pretežni del odpadel na

konvertibilno področje (78 %). Tudi sicer je konvertibilni izvoz rasel hitreje kot klirinški.

Železarnes so v lanskem letu dosegle bistveno hitrejši porast izvoza kot predelovalci. V železarnah se je namreč povečal za 38 %, pri predelovalcih le za 11 %. Še posebno velik napredek je dosegla železarna Store, na katero je odpadlo lani, če upoštevamo tudi izvoz traktorjev, že kar 36 % celotnega izvoza SOZD. Tudi železarna Ravne je dosegla v izvozu lep napredek (porast za 33 %). Med predelovalci nobena delovna organizacija ne izstopa s svojimi izvoznimi dosežki. Do neke mere je to presenetljivo, saj bi bilo normalno, da se postopoma na predelavo prenaša težišče izvoznih naporov.

Zaposleni in osebni dohodki

V poprečju je v Slovenskih železarnah lani delalo 17.835 delavcev, kar je za 1 % manj kot leto prej. Pri tem sta železarna Ravne in Veriga nekoliko povečala število zaposlenih, železarna Jesenice pa ga je znižala za 3 %.

Poprečni mesečni osebni dohodek na delavca je znašal lani 9184 din, to je 20 % več kot leto prej. Osebni dohodek je torej raste malenkost hitreje kot v gospodarstvu Slovenije v poprečju (porast 19 %), samo industrija pa beleži enak indeks kot mi.

Poslovna sredstva

Inflacija, ki je bila lani izjemno visoka, pomembno vpliva na poslovanje s sredstvi. Po eni strani namreč povečuje sredstva, ki so potrebna za tekoče poslovanje, po drugi pa predvsem prek finančnih razmerij (terjatve in obveznosti) povzroča prerazporejanje družbenega premoženja med ekonomskimi subjekti. In ne nazadnje vpliva inflacija na akumulacijo, ki jo OZD pridobiva prek svojega celotnega prihodka, predvsem v tem smislu, da jo povečuje, čeprav predvsem le formalno.

Posledice inflacije se odražajo tudi v bilancah sredstev Slovenskih železarn za leto 1980. Predvsem na njen račun je skupna sedanja vrednost osnovnih sredstev vseh proizvodnih delovnih organizacij konec leta kar za 33 % višja, kot je bila na začetku. Zaloge so nominalno porasle celo za 42 %, čeprav ocenjujemo, da so se fizično v poprečju celo zmanjšale.

Čeprav smo investicije za lansko leto načrtovali zelo ambiciozno, je bilo uresničene zelo malo. Skupna nominalna vrednost investicij je sicer za 26 % večja, kot je bila leto prej, realno pa je celo nazadovala. To lahko štejemo za enega velikih neuspehov lanskega poslovnega leta, to še tem prej, ker je v pogojih visoke inflacije pospešeno investiranje še posebno zaželeno.

Za investicijskimi načrti so zaostale vse delovne organizacije. Vzrokov za to je več. Eden pomembnih je v težavah v zvezi z uvozom opreme. Bili bi pa premalo samokritični, če bi temu dejavniku priznali preveliko težo. Pomankanja finančnih sredstev v letu 1980 skoraj ne moremo šteti med krivice za neuresničene razvojne načrte.

Lanskoletna investicijska potrošnja je po vrednosti le za 24 % preseгла znesek z zakonom predpisane amortizacije. Če upoštevamo vso amortizacijo, pa celo ugotavljamo, da smo za investicije uporabili za 15 % manj, kot smo je obračunali. Vrednostno gledano naša investicijska potrošnja lani torej ni dosegla niti ravnih enostavne reprodukcije. Če se nam je skupna vrednost osnovnih sredstev kljub temu povečala (za 2,6 milijarde dinarjev oziroma za 33 %), gre to očitno samo na račun njihove revalorizacije.

Zaloge so se lani povečale za okroglo 15.000 milijonov din (42 %). Posebno hitro so porasle pri predelovalcih, med železarnami najbolj v železarni Ravne (56 %) in najmanj v železarni Jesenice (23 %).

Poslovni sklad se je povečal kar za 3718 milijonov dinarjev oziroma za 35 %. Del pa odpade od tega le 12 % na del, ki je bil oblikovan v obliki akumulacije iz dohodka, ves preostali del gre na račun revalorizacije. V poprečju je poslovni sklad porasel približno enako hitro kot osnovna sredstva oziroma druge dolgoročne naložbe in to je bistveno pomagalo, da se finančni položaj v lanskem letu v poprečju ni občutneje poslabšal.

Tudi dolgoročne zunanje zadolžitve (predvsem gre za kredite) so se lani precej povečale. In sicer za 30 % oziroma za 850 milijonov dinarjev. Več kot polovica tega porasta odnada na železarno Ravne zaradi izvajanja njenih investicij. Zunanje zadolžitve so močno porasle tudi v železarni Jesenice, predvsem zaradi revalorizacije inozemskih kreditov; ta je znašala kar 379 milijonov dinarjev. Ta podatek kaže, kako drago je inozemsko zadol-

OB ROBU:

DOBRE IN SLABE STRANI POVZETKOV

Dolgotrajna negodovanja delegatov nad preobsežnimi in preveč strokovno pisanimi gradivi za različne seje so končno dosegla uspeh: sklepi februarske konference sindikata uradno zahtevajo k vsakemu gradivu kratek, poljuden povzetek. Nekaj se je nato na tem področju že premaknilo na bolje, nekaj se še bo, saj vsaka novost potrebuje čas, da jo uvedemo.

Poleg tega pa je včasih kaj lažje skleniti kot narediti. In še nekaj je res: zgledov manjka. Če smo namreč v železarni uvideli potrebo po kratkem in preprostem izražanju, je npr. marsikje zunaj še niso — ne v občini ne v republiki. Fakultete pač učijo študente svojih strok, vendar vsaka v svojem strokovnem jeziku, ne tudi v preprostem, vsakdanjem.

Zato je na marsikaterem področju ekonomije, financ in prava treba najprej šele videti, kaj se da povedati po domače, kaj pa ne. Potem bi se nujno bilo treba domeniti za stopnjo poljudnosti. Ali bodi to v prihodnje raven poklicne, osnovne ali celo nedokončane osnovne šole?

Moramo pa se ob naši zahtevi po kratkem in poljudnem resno zavedati še nečesa:

krajšati pomeni obvezno tudi izpuščati, ohranjati tisto, kar je najpomembnejše, bistveno. Pri tem smo v nenehni nevarnosti, da izpustimo tudi kakšno pomembno podrobnost, s tem pa že tvegamo, da naša informacija ne bo več popolna.

A vzemimo primer, da nam v nekem razumnem obdobju uspe izpolniti zahteve in bodo naša gradiva res kratka in poljudna. Ali ne obstaja zdaj druga možnost (nevarnost), da bi namreč delegatom poljudni povzetek ne služil le kot izhod v časovni stiski in kot pomoč za lažje razumevanje celotnega gradiva, ampak da bi razpravljali in odločali preveč samo na podlagi povzetkov? V takem primeru bi seveda lahko trpela kvaliteta razpravljanja. Ne glede na to, da izdelava poljudnih povzetkov strokovnih gradiv niti malo ni lahka stvar, povzetki nikoli ne morejo enakovredno zamenjati celotnih gradiv, predvsem pa delegatov ne odvezujejo študija oz. dodatnega osabljanja za področja, o katerih odločajo.

Marjan Kolar

PRVI KVARTAL BREZ ŽIGOSNIH UR

Vznemirjenje v začetku letošnjega leta ob ukinitvi žigosnih kartic in bojazen, da bo udarila na dan množična nedisciplin v obliki predčasnega odhajanja z dela in zamud, se po treh mesecih zdi neutemeljena. Vrtarji so povedali, da kakšnih novih pojavov nediscipline ni. Tisti, ki so stali nekaj minut pred iztekom izmene ob vrataricah že tedaj, ko so bile žigosne ure še v veljavi, to počno tudi sedaj. Število se ni ne zvečalo ne zmanjšalo, po oceni vratarjev. 10. aprila smo se tudi sami prepričali, kako je s tem. Nekaj minut je manjkalo do druge ure, pred vrati glavnega vhoda pa je stalo kakih 300 ljudi, iz treh smeri pa so še prihajali. Smemo domnevati, da je bilo podobno tudi pri drugih izhodih.

Žigosne kartice torej niso bistveno prispevale k discipliniranosti. Sedaj pa nas v disciplino silijo vsaj do neke mere dovolilnice, brez katerih ni mogoče priti mimo vratarjev, ne da bi si človek nakopal sitnosti. Gotovo se pa še vedno znajde nekaj takih, ki pridejo do dovolilnice po načelu »znajdi se«. A vrnimo se k predmetu tega zapisa. Brez obsežnih anket ali

raziskavic je mogoče na splošno ugotoviti, da nihče ne žaluje za žigosnimi karticami. Zapisniki osnovnih organizacij sindikata, zveze komunistov, delavskih svetov in drugih ne omenjajo žigosnih ur, skoraj nikjer ni izražena potreba po ponovni uvedbi. Tako se znova postavi vprašanje: zakaj smo to reč sploh imeli? Je kdo ob uvedbi vprašal delavce, če jo potrebujejo in če so jo pripravljeni plačati? Če pa ne, ali se v desetih letih sami tudi niso domislili teh vprašanj in ali se nemara bodo zdaj, ko so žigosne ure po obratih še vedno nameščene in bi bilo vendar treba temeljito razmisliti, ali bomo sistem dopolnili, da bo končno učinkovit, torej tudi koristen, ali pa bomo domislilo nekoga, ki je trajala deset let, demontirali s predalčki vred, da jih prah ne zapolni, jih prodali ali kako drugače uporabili?

Vse kaže, da je po januarskem vznemirjenju nastopilo lagodno zatišje in v nemarnost, kar pri nas ni redek pojav. Očitno je tri mesece premalo za kakršnokoli odločitev. No, pa počakajmo še tri, tedaj, upajmo, bo sporočilo jasnejše.

Z. Strgar

ževanje v primerjavi z dinarskim, pa četudi razlik v obrestnih merah ne upoštevamo.

Ker smo manj investirali, kot je znašala obračunana amortizacija, so se nam presežki celo nekoliko povečali. S tem so bili ustvarjeni pogoji za razmeroma ugodno likvidnost. Po drugi strani pa smo bili zaradi inflacije ravno v povezavi s temi presežki pomembno oškodovani.

V finančnem pogledu je v posameznih delovnih organizacijah lani prišlo do pomembnih sprememb. Predvsem se je precej popravil likvidnostni položaj železarne Store. Ta se je nekaj let nazaj srečevala z velikimi primankljaji, ki pa jih je ravno v lanskem letu uspela v znatni meri pokriti, delno na račun izboljšane akumulativnosti, še predvsem pa tudi z bolj racionalno obravnavo inflacijskega dohodka, ki se pojavlja v zvezi z zalogi. Finančni položaj Verige, Plamena in Žične, za katerega tudi že dlje časa ugotavljamo, da je problematičen, pa se je lani še poslabšal; še posebej velja to za Verigo.

Finančno-ekonomske dosežke v Slovenskih železarnah v lanskem letu bi ocenili približno tako:

— V gibanju finančno-ekonomskih kategorij prihaja tudi v Slovenskih železarnah močno do izraza visoka inflacija, s katero smo se v letu 1980 srečevali. V tem smislu beležimo visok porast celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in ostalih delitvenih kategorij; ta porast, vsaj kar zadeva dohodek in čist dohodek, pa vendarle ne presega oziroma celo zaostaja za splošno stopnjo inflacije. Zato lahko domnevamo, da lani realno dohodka oziroma čistega dohodka ni smo povečali.

— V strukturi delitve dohodka oziroma čistega dohodka je lani prišlo do ugodnih sprememb. Predvsem akumulacija je porasla hitreje kot dohodek oziroma čist dohodek, predvsem seve-

veljajo za gospodarstvo v poprečju. Tudi primerjava z ostalimi delovnimi organizacijami s področja barvaste metalurgije v Sloveniji za nas ni ugodna, saj v svojih dosežkih nekoliko zaostajamo.

Te ocene veljajo za SOZD SZ. Znotraj nje pa se pojavljajo med posameznimi delovnimi organizacijami v uspešnosti poslovanja velike razlike. Lani se je v nekaterih delovnih organizacijah uspešnost poslovanja bistveno popravila (železarna Store, železarna Ravne in Žična), v drugih pa zopet poslabšala, predvsem v železarni Jesenice, v manjši meri tudi v Verigi.

Med gibanjem obsega proizvodnje in ekonomsko uspešnostjo proizvodnje je razmeroma ozka povezava. Predvsem s skromno proizvodnjo je namreč možno pojasniti skromno ekonomsko učinkovitost železarne Jesenice oziroma uspešnost železarn Ravne in Store. Ko iščemo najustreznejše poti za boljše ekonomsko učinkovitost, je zato treba dati prednost vsem tistim rešitvam, ki prispevajo k večji proizvodnji.

V letu 1980 v proizvodnji nismo napredovali. To je prav gotovo neuspeh, ki ga lahko v nemajhnini meri pripisemo razlogom, ki jih sami v celoti ne obvladujemo. Gre namreč za splošne

težave v preskrbi z reprodukcijskimi materiali, še posebno iz uvoza.

V finančno-ekonomskih dosežkih se je položaj Slovenskih železarn lani nekoliko popravil, čeprav ne gre za neke izjemne uspehe. Ta ocena velja še najbolj za doseženo akumulacijo, ki je predvsem porasla tudi zaradi relativnega zaostajanja osebnih dohodkov.

Pomemben napredek je bil dosežen v izvozu. Izvoz pa bo treba še hitreje povečevati, saj je od njega v pomembni meri odvisna oskrba z uvoženimi surovinami, s tem pa tudi obseg proizvodnje. Se posebej za predelavo jekla v okviru Slovenskih železarn velja, da bo morala storiti veliko večje izvozne napore.

Kot že vrsto let nazaj smo bili v Slovenskih železarnah tudi lani neuspešni pri uresničevanju svojih razvojnih načrtov. Načrtovali smo sicer bistveni porast investicij, žal pa smo te ambicije le polovično uresničili. Zaostajanje v razvoju ostaja zato v Slovenskih železarnah najresnejši problem, ki se bo dolgoročno neugodno odražal na številnih področjih našega poslovanja.

(Vir: gradivo za 7. sejo DS SOZD SZ, 17. 4. 1981)

3. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

Na osnovi predloga o oblikovanju volilnih teles, ki ga je posredoval koordinacijski odbor SR Slovenije, in predlagane strukture kandidatov za delegate 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije so bila v ravniki občini oblikovana tri volilna telesa.

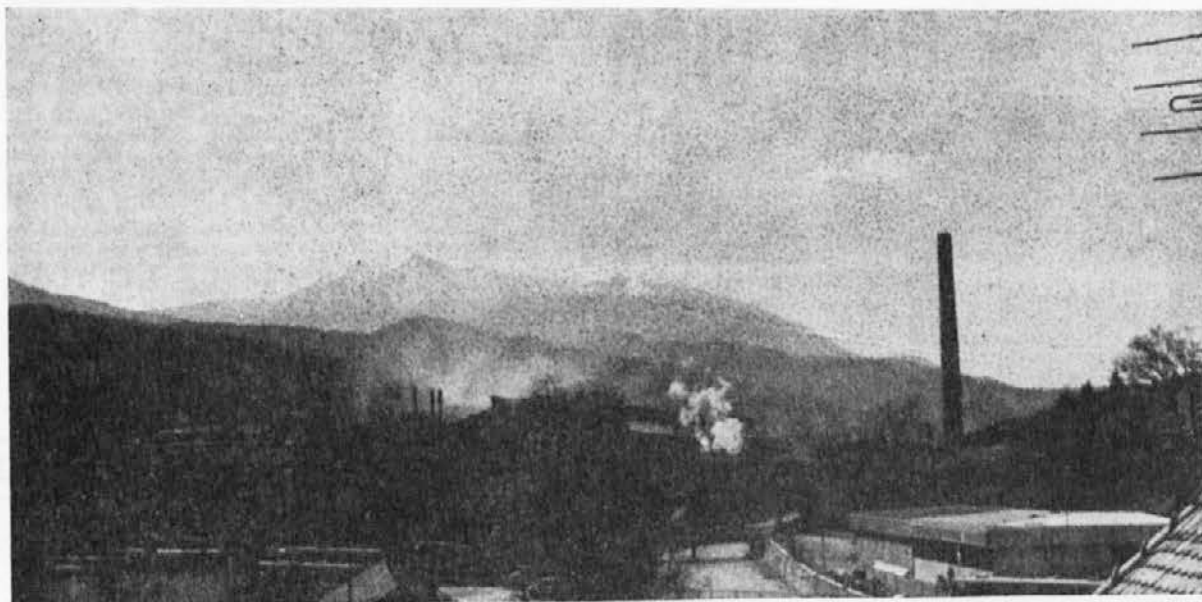
Po predhodni obravnavi in uskladitvi v koordinacijskem odboru za kadrovska vprašanja pri predsedstvu OK SZDL Ravne je bil na skupni seji občinskega sveta ZSS in koordinacijskega odbora za pripravo na 3. kongres izmed vseh evidentiranih sprejet predlog možnih delegatov za kongres.

V ravniki železarni in mežiskem rudniku so volili delegate na razširjeni seji delavskih svetov. V železarni so izbrali Olgo Radovič z Raven (predstavljamo jo posebej), v rudniku pa Albina Holcmana iz Mežice, visoko kvalificiranega rudarja, ki opravlja dela in naloge inštruktorja praktič-

nega pouka v poklicni rudarski šoli. V Lesni, TOZD TOK Ravne, je posebno volilno telo kot svojega delegata izvolilo Jožeta Logarja z Raven. Po poklicu je gozdarski tehnik, opravlja pa dela in naloge vodje TOZD.

III. KONGRES
SAMOUPRAVLJALCEV
JUGOSLAVIJE
1981

Železo in gora

glasilo mladih delavcev železarne ravne

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VIII

Ravne na Koroškem, 29. april 1981

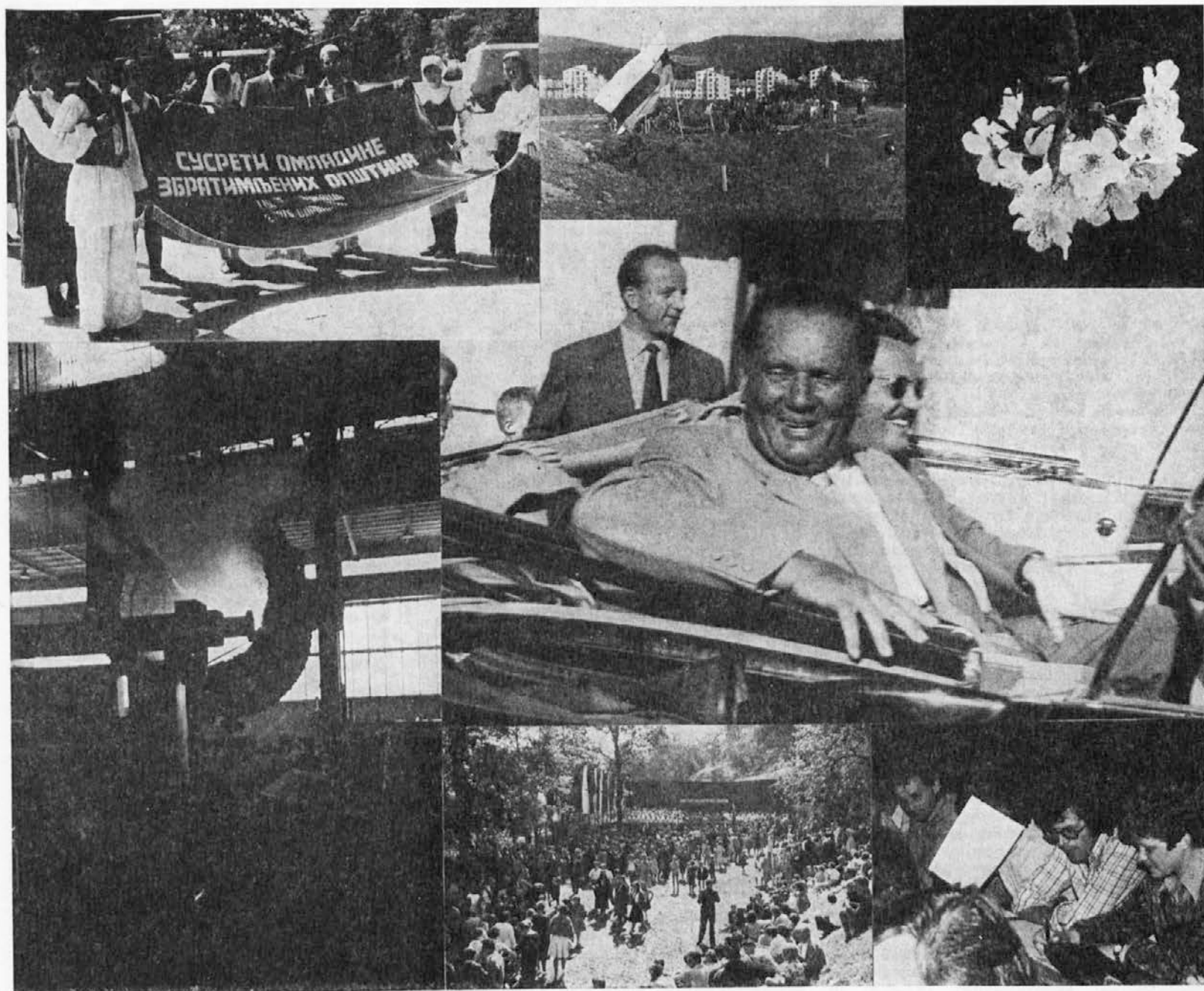
Št. 4

»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Peter Metulj, Irma Fajmut, Barbara Sušnik in Marjana Kjorpenčev, ki odgovarja tudi za vsebino »Mladega fužinarja«

MLADI SO BILI VEDNO PREŽETI Z REVOLUCIONARNIM DUHOM
PRI NAS NI GENERACIJSKEGA SPOPADA
OBČUTEK ENAKOPRAVNOSTI GLOBOKO PREŽEMA BIT MLADEGA ČLOVEKA
MLADINA ME VEDNO PODPIRA

TITO

Hodili bomo po Titovi poti

Titovo ime bo večno živelo v zgodovini narodov in narodnosti. Njegova izjemna osebnost bo zapisana v vseh srcih sedanjega in prihodnjega človeštva, osebnost državljana sveta, očeta neuvrščenosti, bojnika za neodvisnost domovine in mnogih drugih domovin po svetu. S Titom smo prebrodili najusodnejše dni v boju za socialno in nacionalno osvoboditev. Z njim smo uspeli oblikovati in uresničiti izhodišče in program jugoslov. revolucije, ko je bil na čelu hrabre in poleta polne organizacije jugoslovanskih komunistov. Razumel in upošteval je realnost in vsakdanost življenja, dela in naporov v tovarnah, na vasi, v šoli, med znanstvenimi delavci, povsod, kjer tečejo boji za socialistično samoupravljanje, za resnično oblast delavcev. Prispeval je k razreševanju odprtih vprašanj sodobnega sveta ter mu s politiko neuvrščenosti neutrudno utiral edino možno pot, pot k miru, enakopravnosti med narodi, socializmu, miroljubnemu sodelovanju in sporazumevanju. Njegovo delo in ideje so najvišji vzlet revolucionarnega duha in boja, njegova najplemenitejša podoba kovača svobode, velikana demokratičnega socializma, borca in ideologa, prištevamo ga v vrh velikanov socializma med Marxa, Engelsa in Lenina. Kot revolucionar je mogel in znal občutiti pravi trenutek in ga v neposredni akciji spremeniti v re-

volucionarno energijo, kakor dela to umetnik, ko ustvarja svoje življenjsko delo. Nikoli se ni umikal pritiskom in nasilju, ki so bili zasnovani le na pravici močnejšega. Delavski razred se je vedno boril proti zatiranju in skupno s Titovo močjo premagoval vse ovire. Vedno je upošteval, da je po poti neuvrščenosti in ob pogojih miru mogoče doseči najzanesljivejšo osnovo za uspešen boj ljudstev in držav za nacionalno neodvisnost, samostojnost in splošen družbeni napredek v svetu. Jugoslavija ima prav zaradi velikana dvajsetega stoletja — tovariša Tita in njegove zavzetosti — prijateljske odnose in razvito sodelovanje z narodi in državami na vseh celinah. Veliko priznanje in hvaležnost so mu izrekli vsi voditelji držav in vlad neuvrščenih na šesti vrhunski konferenci v Havani za njegovo dvajsetletno neutrudno delo pri uveljavljanju in razvoju politike in gibanja neuvrščenosti.

Njegova misel, delo in pot-pot graditve samoupravnega socializma, neuvrščenosti in boja za mir — bo pot vseh naših narodov in narodnosti. Naša domovina ima trdne in trajne temelje, zanesljive opore za svojo prihodnost, zato bomo stopali po Titovi poti in ostali zvesti s tem, da bomo nadaljevali njegovo delo, kajti Jugoslavija je postala Titova Jugoslavija in »Tito — to smo mi vsi!«

Dušan Branković

prejela občinsko priznanje »najboljši mladi delavec — samoupravljalec«.

Tudi letos se bodo kar največ vključevali v življenje svoje TOZD in sodelovali s koordinacijskim svetom OO ZSMS ŽR. Poskrbeli bodo, da bodo uresničili svoj akcijski program — le-ta pa zajema delovanje mladih na vseh področjih, kjer živijo, delajo in ustvarjajo.

In še želje: »Rad bi, da bi se čimveč mladih aktivno vključilo v delo naše osnovne organizacije ZSM, da bi ne bili samo na papirju. Tudi organizatorji za posamezna dela naj odgovorneje opravljajo svojo zadolžitev. Seveda pa si tudi želimo, da bi bilo naše delo pravilno ovrednoteno ter da bi čimprej končali z modernizacijo. Vsi upamo, da bodo naši pogoji dela vendarle boljši. S tem bomo nekako omilili fluktuacijo ter pritegnili k delu mladinske organizacije čimveč mladih. Zavzemali pa se bomo, da se naši problemi kar najhitreje rešijo.«

Kljub napornemu delu ter težavam so mladi jeklarji delavni. Zelje predsednika so želje vseh mladih in manj mladih.

Mladi v delovni skupnosti za kadre in splošne zadeve

»OO ZSMS delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve je pričela aktivno delovati aprila 1980. Šteje 35 članov, od tega večino žensk. Dejavnosti so potekale skozi vse leto. Vključevali smo se v družbeno, politično in gospodarsko življenje naše delovne skupnosti. Delo smo povezovali s programom koordinacijskega sveta OO ZSMS v železnari, krajevne konference ZSMS Ravne in občinske konference ZSMS« je uvodoma dejala predsednica OO tov. Irma Fajmut.

Delavni so bili vse leto na vseh področjih: na športnem, kulturnem, idejnopolitičnem ter na področju družbenoekonomskih odnosov. Zanimarjali tudi niso mladinskega prostovoljnega dela — delali so na Navrškem vrhu in na Ivarčkem jezeru, v Lendavi so pomagali spravljati skladdorno peso, mladinec pa je delal na mladinski republiški delovni akciji »Bohinj '80«. Na srečanjih mladih slovenskih in jugoslovanskih železnar so gradili most prijateljstva, bratstva in tovarištva. Irma je nadaljevala: »Nadaljevali bomo tudi v prihodnje z akcijo »jazbec«. V njo želimo vključiti vse zaposlene v naši delovni skupnosti; zlasti bi pomagali kmetom pri njihovem opravi. To akcijo smo že večkrat izvedli in je naletela na velik odziv pri članih našega delovnega kolektiva.« Mladi v KSZ so bili tudi pobudniki in organizatorji razstave svojih ročnih del, a spisek njihove dejavnosti še ni končan.

Z družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi ter vodstvom delovne skupnosti dobro sodelujejo. Z delom delegatov so zadovoljni. Prizadevali si bodo, da bodo sodelovanje še poglobljali.

Na problemski konferenci so sklenili, da bodo bolje poskušali reševati osebne probleme svojih članov (izobraževanje ob delu, reševanje stanovanjskih vprašanj, neprimerna zaposlitev).

Mladi v KSZ pa se srečujejo tudi s problemi. »Precej je zaposlenih mladink, ki so matere in žene — to pa onemogoča, da bi aktivneje delovale v mladinski organizaciji. Veliko je tudi vozačev. Nekaj mladih pa dela na štiri izmene: gasilci, vratarji in delavke v ambulanti prve pomoči,« je razložila problem sogovornica. Dodala je, da bodo svoje akcije še nadalje načrtovali tako, da bodo lahko vsi delovali v OO ZSM ter v delo mladinske organizacije pritegnili več mladih.

Za svoje delo v preteklem letu bodo mladi te delovne skupnosti prejeli občinsko priznanje za najboljšo osnovno organizacijo, tov. Irma Fajmut pa občinsko priznanje »najboljši mladi delavec-samoupravljalec«.

PREDSTAVLJAMO VAM

Mladi jeklarji

Dan za dnem, leto za letom, že več kot 3 stoletja se vije siv dim iz topilniških dimnikov. Delo jeklarjev je naporno, potijo se zaradi težkega fizičnega dela, zaradi vročine. Njihovo zdravje ogrožata prepih in ropot.

Odločila sem se, da mlade v tej TOZD obiščem, spoznam njihove težave in delo ter da jih predstavim tudi v glasilu mladih delavcev železarne.

Pogovarjala sem se s predsednikom njihove osnovne organizacije ZSMS. Tov. Srečko Hovnik mi je povedal marsikaj zanimivega, razkril veliko problemov naših sodelavcev. »Res je težko. Poglej! Delamo na štiri izmene. Nedej pa praznikov ne poznamo. Delavci so utrujeni po napornem delu. Pa vendar — zavedajo se, da morajo opravljati tudi poslanstvo samoupravljalca«, se je razgovoril Srečko in dodal: »To velja za vse zaposlene v naši TOZD.«

Mladi v jeklarni so se vključevali v akcije KS OO ZSMS ŽR, razpravljali so o svojih problemih, se posvetili reševanju problemov mlade generacije, obravnavali samoupravne sporazume in družbene dogovore, spregovorili so o periodičnih in zaključnih računih. Njihove pripombe in njihova stališča so drugi tudi upoštevali. Prisotni so bili torej v gospodarskem, političnem in družbenem življenju. Mladi pa so ponosni, da jih velikokrat obiščejo naši znani družbenopolitični delavci. Prav danes jih je obiskal tov. France Popit.

Z družbenopolitičnimi organizacijami ter samoupravnimi organi dobro sodelujejo. Mladinec je namestnik predsednika delavskega sveta, mladim pa so zaupali še vrsto pomembnih nalog, saj svoje dolžnosti izpolnjujejo z vso odgovornostjo in resnostjo. Sodelovanje pa bodo še poglobljali. Zavedajo se, da bodo le s skupnimi napori in z enotno akcijo lažje in hitreje rešili probleme. Svoje delegate imajo mladi v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih organih in

samoupravnih interesnih skupnostih. Z delom delegatov pa člani predsedstva osnovne organizacije ZSMS niso preveč zadovoljni. »Naša prva skrb bo, da bodo naši delegati resnično zastopali naše interese; da bodo dajali tudi povratne informacije, saj bomo le tako lahko še bolj delavni«, je dejal Srečko.

Jeklarji delajo v težkih delovnih pogojih — v hrupu, vročini in prahu. Njihovo zdravje ogrožata tudi štirizmensko delo. Želijo si, da bi se jim izboljšali delovni pogoji. Precej si obetajo z modernizacijo svoje TOZD. Ker je njihovo delo fizično naporno in nevarno, ni čudno, da imajo največji odstotek delovnih nezgod in bolniškega staleža. »Tudi z nagrajevanjem po delu oz. z dohodkovnimi odnosi nismo zadovoljni. Upam, da bomo s konkretno akcijo dosegli, da bo naše delo pravilno ovrednoteno«, je med drugim dejal tov. Hovnik.

Z delom organizacije ZSMS oziroma z njenimi člani pa Srečko ni zadovoljen. »V ZSMS je vključenih 90 mladih, dela pa nas le 15,« je pričel. Razmišljala sva, zakaj tako. Ugotovila sva, da je v TOZD precejšnja fluktuacija, težki pogoji dela, slabe plače, precej je vozačev, v TOZD združuje delo in sredstva precej mladih iz sosednjih bratskih republik. »Žal se ti ne morejo vključiti v naše življenje. Delajo le kratek čas — mesec, dva, največ tri — ter zapustijo TOZD in delovno organizacijo,« je povedal Srečko.

»Kaj pa mladinsko prostovoljno delo?« sem ga vprašala. »Zelo radi bi sodelovali na republiški ali zvezni mladinski delovni akciji, toda zaradi pomanjkanja delavcev nam že nekaj let ne uspe,« je odgovoril sogovornik. Dodal je, da so nekateri mladinci delali na lokalni mladinski delovni akciji »Navrški vrh '80«. Imajo celo udarnika. Skupno s sindikatom pa so svoj delež prispevali pri gradnji športno-rekreacijskega centra na Ivarčkem jezeru.

Za svoje delo v lanskem letu bodo prejeli občinsko priznanje za najaktivnejšo osnovno organizacijo. Tov. Hovnik in Jurak pa bosta

In kaj si predsednica osnovne organizacije ZSMS delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve želi? »Da prispevamo čimveč predlogov o interesnem delovanju mladih. Mladinsko prostovoljno delo moramo še naprej krepiti, saj nam pomaga razvijati tovarštvo, daje nam izkušnje za delo itd. Naša pomembna naloga je, da aktiviramo člane in jih vključimo v delo na vseh področjih, kjer

živimo, delamo in ustvarjamo; le tako se bodo lahko naloge porazdelile in bodo s tem tudi naši rezultati na vseh področjih vidnejši«.

Mladi delovne skupnosti se zavedajo svojih pravic in dolžnosti. Vse akcije izvajajo z vso resnostjo in odgovornostjo. Priznanje naj jim bo le dokaz, da so svoje delo pravilno zastavile — na kar kažejo tudi uspehi mladih.

Marjana Kjorpenčev

Mladi „Po poteh XIV. divizije“

Pohod »Po poteh XIV. divizije« je stalna in ena najmnogičnejših akcij, ki jih organizira OK ZSMS Slovenj Gradec na področju negovanja in ohranjanja revolucionarnih pridobitev NOB.

Tudi letos, prve dni aprila, so kraji in ljudje obronkov Pohorja spet dobesedno živeli z nekdanjimi borci, mladimi, taborniki ter pripadniki teritorialnih enot, ki so se zbrali na tem že dvanajstem pohodu.

Začetek pohoda je bil pri spominskem obeležju v Spodnjem Doliču in mladi so prihajali domala iz vseh smeri. Tako so se tu shajala pota starih in novih generacij, rojevala so se nova poznanstva in prijateljstva, soočena s tistim legendarnim februarjem in s spoznanjem, da sneg tistega februarja izpred 37 let ne kopni. Pri spomeniku, kjer so se štirje bataljoni XIV. divizije prebili na Pohorje, drugi

ting, ki so se ga udeležili nekdanji borci, aktivisti in domačini. Ravnatelj Muzeja ljudske revolucije Slovenj Gradec Ferdo Fišer-Mojka je orisal pot bataljonov v teh krajih in poudaril, kako veliko so dale te domačije in ljudje naši NOB. Neizčrpna je vsebina in moč naše borbe in prav zagradelj moramo spoštovati vse tisto, kar smo si priborili. Pa tudi sami boji in pohod štirinajste so imeli v zavesti slovenskega partizana posebno mesto. Po vojni je nastala legenda o junaštvih in nadčloveških naporih, ki so jih borci premagali na tej poti.

Drugi dan smo nadaljevali pot proti Krivcu, Lakovniku-Srčkovi javki in naprej proti Podgorju, kjer je bil zaključek pohoda. Tudi na teh domačijah je bil pogovor z borci in domačini prisrčen, saj so mladi z zanimanjem prisluhnili pripovedovanju. Na slovesnosti ob

Na startu

bataljoni z ranjenci pa so se vrnili na Paški Kozjak, se je formirala naša pohodna enota — Serčerjeva brigada. Iz Doliča smo krenili k znani partizanski javki — Koprivnikarjevi domačiji, kjer smo prisrčno klepetali s Koprivnikarjevo mamo. Življenje se je tudi v hribih spremenilo na bolje. Topli domovi pa so še vedno ostali gostoljubni in dobri, kot so bili nekoč. Zima je bila tistega februarja izredno dolga in huda, na borcih je zmrzovala obleka. Pokala je in se lomila, ko so se premikali, ko so stopale v sneg noge, obute v vrečevino, in ko je bilo življenje kot droben plamenček. Tako malo je bilo treba in spet bi bilo kakšnega borca štirinajste manj. Od Koprivnikarjev smo krenili h Konečniku, Brešarju do Turičnika, kjer je bila končana prva etapa pohoda. Tam je bil tudi pravi partizanski mi-

zaključek pohoda so sprejeli v vrste teritorialne obrambe deset mladincev, ki so pred sprejemom svečano zaprisegli. Takole pa so svoje vtise in doživetja o pohodu strnili nekateri pohodniki:

Helena Rotovnik, 17 let, Ravne: »Na tem pohodu sodelujem prvič in moram priznati, da so vtisi nepozabni. Spoznala sem veliko novih prijateljev in nedvomno se bom takšnih pohodov še udeleževala.«

Danilo Trobina, 18 let, Legen: »Že tretjič sodelujem na tem pohodu. Kljub številnim naporom so vtisi izredno dobri, pa tudi pogovori z domačini in spoznavanje naše zgodovine je name naredilo poseben vtis.«

Bojana Vrčkovnik, 18 let, Mežica: »Prvič sem na pohodu, in sicer sem se ga udeležila v okviru OK ZSM Ravne. Kljub žuljem in

Mladi pesniki

Žena z očči

šla sem
da bi ga našla
pa je prišla žena z vrči
in z očmi ki so zmeraj jokale
vsega imam
lahko postanem bog
šla sem skozenjo
in iz mene ni bilo solz
še le potem sem vedela
da izjoka vse solze
ki ostanejo v nas
lahko bi postala bog
toda nisem ga našla
in ženini vrči so bili polni
in grenki
grenki

Netopicka

Prišel je kakor netopir:
z mrzlimi očmi,
pogled ptice ujede,
njegovi kremplji so bili ostri.
Postala sem nočna ptica:
lovim pajke in hrošče.
V mraku zaprhumam s krili
in iščem odsev jutra.
Sovražim netopirja v sebi
in mežikam v sonce,
ker so moje oči vajene teme.
Teško je biti netopir s hrepenenjem lastovke.

Ko se je pazalo nebo in so bežale ptice

nebo se je razparalo na dvoje
ptice so kriknile in se razbežale
nikoli se ne bodo našle
nebo se je razparalo
kot da nikdar ni bilo eno

Majda Kotnik

Prvi april

Ta dan je dan vseh šaljivcev,
seveda pa tudi lažnivcev.
Na ta dan se vse smeji,
pleše in se veseli.

Ko praznik mine,
je vse kot ponavadi.
Ni takšnega smeha
in ne veselja.

Ko pa ta dan pride spet,
spet bo veselje in smeh.
Saj na ta dan je laž za smeh,
in veselje ter ples ni greh.

Sandi Poberžnik

naporni hoji so občutki lepi. Rada bi tudi v prihodnje sodelovala na pohodu, saj je to ena neposrednih oblik spoznavanja naše NOB pa tudi novih prijateljstev.«

Karel Stopar, 22 let, Podgorje: »Ta pohod je moj prvi in moram priznati, da sem bil presenečen nad vzdušjem, ki je vladalo v teh dveh dneh med pohodniki. Toliko je bilo doživetij, da se jih preprosto ne da opisati, moram jih doživeti in prav zagradelj se bom takih pohodov še udeleževal.«

Takšni so bili torej vtisi nekaterih, podobni vtisom vseh drugih pohodnikov. In preden smo se dokončno razšli, smo si še zaklicali: »Nasvidenje prihodnje leto, ko se bomo spet zbrali na tem pohodu!«

Silvo Jaš

AKCIJA „MEŽA '81“

Sonce nas vedno topleje greje. Tisti, ki z veseljem hodimo v naravo — teh pa najbrž ni malo — se bomo radi sprostili na travnikih in v gozdovih. Kot nedeljski turisti bomo seveda le težko pogrešali raženj, pijačo, sadje, sladkarije.

V prostem času se bomo sončili, pekli na ražnju, se zabavali. Zvečer pa, saj veste: kjer osel leži, tam...

Žalostno je, da imajo nekateri »ljubitelji« narave do nje takšen odnos. Hvalimo se, kako jo občudujemo, ljubimo, kako se je lepo — predvsem pa zdravo — nadihati svežega zraka, sprostiti se v zelenju. Smo se kdaj vprašali, kaj in koliko smo storili sami, da naravo ohranimo takšno, kakršna je, da nam bo lahko dajala vse, kar nam more dati.

Pa si oglejmo reko Mežo. Dolgo smo negodovali, ko jo je mežiški rudnik onesnaževal z odpadki. Toda sedaj — rudnik je nabavil sodobne čistilne naprave in reka Meža je čista — njeno obrežje krasijo »zastave« iz plastičnih vrečk, od rje razjedena ohišja avtomobilov, pokvarjeni štedilniki itd.

Mladi ravske občine — verjetno pa še tudi starejši občani — nismo ravnodušni do okolja. Odločili smo se, da obrežje reke temeljito počistimo. Na akcijo smo se dolgo pripravljali ter se dobro pripravili, zato smo prepričani, da bo akcija uspela.

Da bomo lahko očistili Mežo, se bomo najprej lotili njenih pritokov. Ta del akcije bodo izpeljali mladi v posameznih krajevnih skupnostih — ob pomoči krajanov seveda. Končali bodo do 13. maja.

S čiščenjem reke Meže bomo pričeli 14. maja v Črni, akcijo pa bomo zaključili 17. maja ob izlivu Mislinje v Mežo.

V dopoldanskem času bodo čistili brigadirji in brigadirke stalne mladinske delovne brigade »Prežihov Voranc«, v popoldanskem času pa mladina in krajan posameznih krajevnih skupnosti.

Veseli smo, da nam je prisluhnila tudi SZDL ter se aktivno vključila v to prvo veliko mladinsko delovno akcijo mladine v letošnjem letu. S samoupravnim sporazumom, ki smo ga podpisali, smo si zagotovili tudi potrebna finančna sredstva. Precej časa smo porabili, da je akcijo podprla tudi Vodna skupnost iz Maribora — le-ta je morala poslati soglasje za čiščenje obrežja reke Meže ter prispevati del finančnih sredstev.

Že lani smo mladi prejeli dopis komunalnega podjetja na Prevaljah. Člane kolektiva je zanimalo, kdaj bomo pričeli s čiščenjem. Dopis nas je prizadel. Zakaj? Smo mladi samo za prostovoljne delovne akcije ali želimo z njimi doseči nek cilj, namen? »Mladi bomo

reko Mežo očistili. Menimo pa, da smo vsi krajan in občani dolžni poskrbeti, da bo reka tudi ostala čista, da bo njeno obrežje okrašeno z zelenjem,« smo rekli na eni izmed svojih sej.

Naša akcija bo uspešna le, če je prihodnje leto ne bo treba ponoviti. Pokažimo vsi svoj odnos do narave ter poskrbimo, da bo čista.

Razpored čiščenja reke Meže:

Sreda, 13. 5. — prihod in nastanitev brigadirjev

Četrtek, 14. 5. — od 7.—14. ure dela SMDB OK ZSMS, od 15.—18. ure čistijo krajan in mladina Črne, Mežo očistijo do Polene.

Petek, 15. 5. — od 6.—14. ure dela SMDB OK ZSMS; od 15.—18. ure čistijo krajan in mladina Mežice, Mežo očistijo do »Vinatorja« na Prevaljah

Sobota, 16. 5. — od 6.—14. ure dela SMDB OK ZSMS od 15.—18. ure čistijo krajan in mladina Prevalj, Mežo očistijo do gornjega vratarja železarne.

Nedelja, 17. 5. — SMDB OK ZSMS, brigadirji, ki so evidentirani za republiške in zvezne MDA, stalne mladinske brigade osnovnih šol in šol usmerjenega izobraževanja bodo čistili Mežo od 6. do predvidoma 12. ure, akcijo bodo končali pri izlivu Mislinje v Mežo. V akciji bodo sodelovali tudi krajan in mladina Raven.

Mladi knapi in železarji bodo počistili tisti del Meže, ki teče skozi rudnik oziroma železarno.

M. K.

Učenci OŠ Prežihovega Voranca poročajo

Delamo, ustvarjamo, razmišljamo

Letošnji kulturni praznik smo praznovali nekoliko drugače kot prejšnja leta. Pregledali smo delo naših interesnih krožkov in ugotovili, da tudi mi mladi delamo, ustvarjamo in tako morda tudi prispevamo delček k naši kulturi.

Ob kulturnem prazniku so recitali člani recitacijskega krožka, svoje članke so predstavili mladi literati. Folklorna skupina je zaplesala narodno kolo. Likovniki pa so ustvarjali kar med programom, ki so ga pestrili naši dobri pevci. Ritmična skupina je dovršeno izvajala moderen ritmični ples. Sodeloval je tudi šolski radio. Predstavili so nam našega pomembnega kulturnika tov. Josipa Vidmarja. Mladi novinarji pa so za zaključek prebrali naše odgovore-misli na vprašanja:

Kaj ti pomeni beseda kultura?

— Velikokrat sem že slišal za besedo kultura, a kaj to pomeni, ne vem.

— Beseda kultura mi pomeni lepo vedenje v šoli, doma in na cesti ter spoštovanje do starejših ljudi.

— Pomeni mi umetnost; pisateljstvo, slikarstvo, poezijo, glasbo, gledališke predstave, razstave. Vse to pa ustvarja in potrebuje človek, da lahko živi srečno in zadovoljno.

— Beseda kultura mi pomeni vse, kar je ustvaril človek. Brez kulture ne bi bilo človekove zavesti, ustvarjalnosti.

O čem se pogovarjamo ob kulturnem prazniku?

— o velikih in slavnih kulturnikih; vsako leto podelijo tudi Prešernove nagrade za pomembna kulturna dela

— o ljudeh, ki kulturo ustvarjajo

— o pisateljih, pesnikih, kiparjih in slikarjih.

Zakaj smo Slovenci izbrali prav 8. februar za kulturni praznik?

— Slovenci smo si izbrali 8. februar za kulturni praznik zato, ker je ta dan obletnica smrti Franceta Prešerna, ki je veliko prispeval k človeški kulturi s pisanjem pesmi.

— Na ta dan je umrl naš največji pesnik France Prešeren, ki je s svojimi pesmimi dvignil našo kulturo na evropsko raven.

— Tega dne je umrl naš veliki pesnik France Prešeren, umetnik, ki je s svojimi pesmimi širil pogum, ljubezen do domovine in zavednost.

Komu lahko pravimo, da je kulturen?

— Človeku lahko rečemo, da je kulturen, če se udeležuje razstav, gleda kulturne oddaje, hodi v gledališče, na proslave, je olikan, pošten in delaven.

— Človek je kulturen, če se lepo obnaša, če ustvarja na kulturnih področjih in se udeležuje v kulturnih dejavnostih.

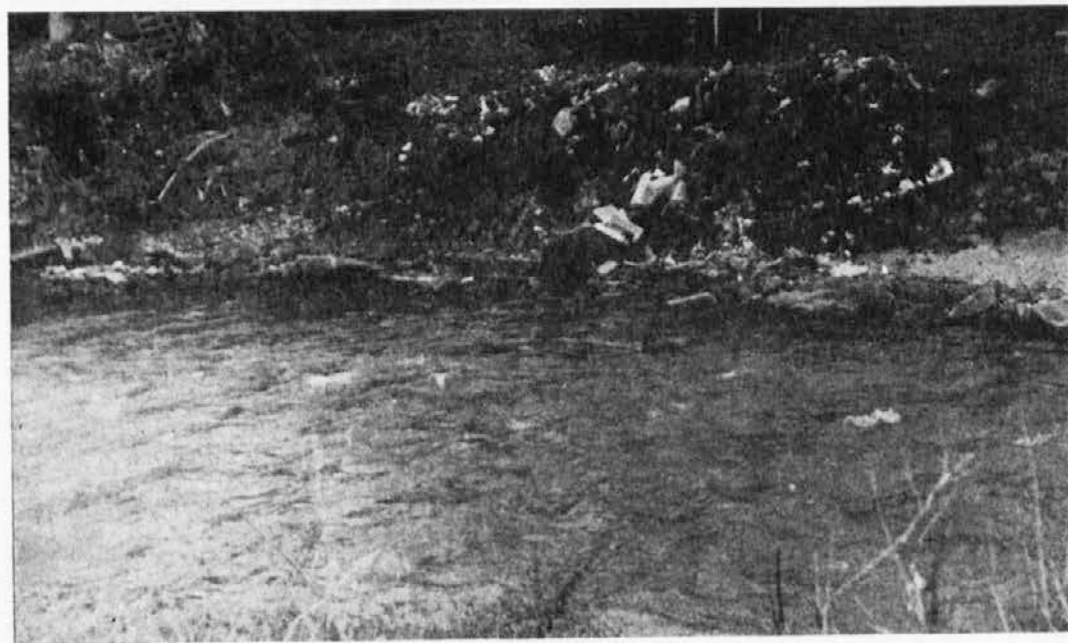
— Kulturen človek pomaga slabotnim in ostarelim, je delaven, pomaga sošolcem in se lepo obnaša na prireditvah.

Kurirčkova torbica

Ob sprejemu kurirčkove torbice smo pionirji osnovne šole Prežihovega Voranca Ravn na Koroškem na svečani prireditvi, ki so ji prisostvovali tudi nekdanji borci in aktivisti ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij, prebrali pismo, ki smo ga poslali predsedstvu Socialistične federativne republike Jugoslavije:

Pionirji osnovne šole Prežihovega Voranca na Ravnah na Koroškem tudi letos varno prenašamo kurirčkovo torbico po poteh, po katerih so med narodnoosvobodilno borbo hodili pionirji, od javke do javke, mimo obeležij NOB. Na tej poti se srečujemo z borci, ki nam pripovedujejo svoje spomine na težke dni vojne, s svojimi bogatimi izkušnjami pa nam pomagajo in svetujejo pri našem delu. Letošnjo kurirčkovo pošto posvečamo 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, 40-letnici ustanovitve OF in 20-letnici gibanja neuvrščenih.

Doslej smo v torbici prenašali pozdrave in čestitke za tovariša Tita. Letos ga ni več med nami, toda ostala nam je pot v prihodnost, ki nam jo je zarisal. Tudi mi pionirji gradimo in bomo še gradili našo samoupravno in svobodno domovino. Če bo treba, bomo tudi branili pridobitve naše revolucije. Taka je bila Titova pot — Titova pot pa je tudi naša pot v prihodnost.

Smetišče

Kršitve in nezakonnosti v naši delovni organizaciji v letu 1980

(Nadaljevanje)

Oba primera bi lahko rešili sami

En primer s področja stanovaljskih zadev: delavec iz tozda jeklovilarna je zahteval razveljavitev prioritete liste za zamenjavo stanovanj. Sodišče je zahtevi ugodilo in prioriteto listo razveljavilo kot nezakonito. Gre za to, da so bili pri sestavi prioritete liste upoštevani kriteriji, ki jih vsebuje sedanji samoupravni splošni akt, takrat veljavni jih pa še ni. Šlo je za prehitene v pozitivnem smislu, vendar po splošnih pravnih pravilih pravil ravnanja ni mogoče uporabiti, dokler niso sprejete.

Dva primera od vseh zahtev, naperjenih proti nam, kjer je ukrepal družbeni pravobranilec samoupravljanja: zahtevek zoper tozda kalilnica glede preizkusa odločbe notranje arbitraže, ki je odločala o pravici do lastništva kalilne peči. Na prvi stopnji je bilo zahtevku družbenega pravobranilca samoupravljanja ugodeno, vendar je drugostopno sodišče na našo pritožbo prvič odločitev prvostopnega sodišča razveljavilo in dalo v ponovno odločanje prvostopnemu sodišču, ki je ponovno ugodilo zahtevku pravobranilca, drugič pa je zoper na našo pritožbo zahtevek pravobranilca zavrnilo kot neuteemeljen; zahtevek zoper tozda pnevmatični stroji glede začasnega zadržanja sklepa njihovega delavskega sveta. Sodišče je s prvostopno odločbo začasno zadržanje sklepa odpravilo, vendar zadeva še ni pravomočna, ker je pravobranilec vložil pritožbo.

V obeh primerih gre za zadeve, pri katerih vsekakor ne bi bila potrebna intervencija družbenega pravobranilca, saj bi obe sporni zadevi z več strokovnega pristopa in manj tozdrovne obnašanja pametno in pravično rešili znotraj delovne organizacije. V obeh primerih je šlo za strokovni pristop k rešitvi zadeve, zato je toliko bolj nerazumljivo, zakaj se moramo glede strokovnih vprašanj prerekati izven delovne organizacije. V prihodnje bo najbrž morala taka vprašanja reševati notranja arbitraža, ki mora kar najhitreje zaživeti v duhu ZZD in predvsem zakona o samoupravnih sodiščih.

Vse kršitve niso prijavljene

Vsi zahtevki, ki so jih naši tozdi uveljavljali pred sodiščem združenega dela, so se nanašali na plačilo pavšalne odškodnine. Bilo jih je 14, trije zahtevki pa so bili kasneje umaknjeni, ker so delavci plačali pavšalno odškodnino. Tozda jeklovilarna je uveljavljala 4, tozda vzmetarna in jeklovilarna po 2 in tozdi RPT, komerciala, jeklovlek, industrijski noži, stroji in deli in rezalno orodje po enega. Višina najmanjšega zneska je bila 10,00 din,

največjega pa 2841 din. V 9 primerih je sodišče naložilo delavcem, da odškodnino plačajo, v eni zadevi je bila obravnava preložena zaradi izvajanja novih dokazov, v enem primeru pa smo po preloženih obravnavi predlog umaknili zaradi sklepa delavskega sveta, da postopka ni smotno nadaljevati.

Vsi obravnavani zahtevki za plačilo pavšalne odškodnine so se pojavljali v zvezi s tremi vrstami kršitev delovne discipline: neopravičeni izostanki, zamujaanje na delo in predčasni odhodi z dela in prenehanja delovnega razmerja brez odpovednega roka. Vemo pa, da imamo v naših samoupravnih splošnih aktih opredeljenih mnogo več kršitev lažje in težje narave, ki imajo za posledico tudi pavšalno odškodnino (npr. tehnološka disciplina, škoda zaradi napačne poslovne odločitve itn.), pa se le-te ne prijavljajo, čeprav te kršitve so. Vendar je to stvar posebne analize, dobro pa bi bilo o tem vsaj razmisliti.

Vzroki, zakaj so se tozdi obračali na sodišče združenega dela, so jasni. Rednega postopka prek disciplinske komisije in možnosti plačila odškodnine pri blagajni ali z odtegnitvijo od OD se delavci v teh primerih niso posluževali, zato so tozdi bili prisiljeni vložiti predloge pred sodiščem. Postopki disciplinske komisije so bili vodeni pravilno in zakonito, kar dokazuje odločitev sodišča združenega dela, ki je ugodilo vsem zahtevkom tozdrov.

Gospodarski prestopki, prekrški in kazniva dejanja

Gre za kršitve in nezakonnosti, ki jim daje družba tak pomen, da jih sama preganja po uradni dolžnosti prek organov pravosodja. V teh primerih pa imamo vendarle tudi možnost ukrepati znotraj delovne organizacije, predvsem preventivno.

Tako je bilo v letu 1980 obravnavanih pred gospodarskim oddelkom rednega sodišča, kazenskimi sodiščem in carinskimi organi za prekrške 15 zadev, od tega:

- 6 primerov pred kazenskim sodiščem zaradi kaznivih dejanj
- 8 primerov pred gospodarskim oddelkom rednega sodišča zaradi gospodarskih prestopkov
- in 1 primer pred carinskim organom za prekrške.

Kazniva dejanja

V petih primerih so bili obdolženi naši delavci, v enem pa delavec druge delovne organizacije, vendar smo se postopka udeležili zaradi uveljavljanja odškodninskega zahtevka za škodo, ki je nastala v naši delovni organizaciji ob storitvi tega kaznivga dejanja, ki ga je osumljen ta delavec.

Vrsta očitanih kaznivih dejanj je naslednja:

— kaznivo dejanje nevestnega gospodarskega poslovanja po čl. 213/ii-i KZJ v dveh primerih

— kaznivo dejanje grabeža po čl. 142/1 KZ SRS, kaznivo dejanje neupravičenega dajanja daril po čl. 145/I KZ SRS in kaznivo dejanje dajanja podkupnine po čl. 326/II-V KZJ v enem primeru

— kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe po čl. 133/III-II KZ SRS in kaznivo dejanje goljufije po čl. 171/II-I KZ SRS v enem primeru

— kaznivo dejanje tatvine po čl. 165/I KZ SRS v enem primeru in

— kaznivo dejanje nevestnega ravnanja z zaupanim družbenim premoženjem po čl. 129/II KZ SRS v enem primeru.

Delavci, ki so jim očitana navedena kazniva dejanja, so iz dveh iz tozda jeklovilarna, po en pa iz tozda kontrola kakovosti, tozda RPT, valjarna in en iz »Instalaterja« Prevalje.

Od vseh navedenih 6 primerov je pravomočno zaključen le en postopek, kjer je bil delavec oproščen obtožbe, dva primera sta v postopku preiskave, dva v postopku na prvi stopnji in en primer v pritožbenem postopku.

Naša mogočnost

V vseh teh primerih smo po predlogu prizadete temeljne organizacije, kjer je delavec storil kaznivo dejanje in je zaradi tega nastala določena škoda, vložili že v kazenskem postopku odškodninski zahtevek. Po mnenju prizadetih tozdrov je škoda nastala le v dveh primerih. Zahtevana je odškodnina v znesku 1.251.901,25 din. Ker pa je en postopek še v preiskavi, drugi pa v pritožbenem postopku, o zahtevkih še ni bilo razsojeno.

V drugih 4 primerih odškodninskega zahtevka nismo vložili. Razlog je v tem, ker nam je materialno škodo navadno poravnala zavarovalnica iz naslova zavarovanja, medtem ko se za škodo na izpadu proizvodnje ali drugo škodo na predlog prizadete temeljne organizacije ni zahtevala iztožitev odškodnine. Pri tem naj navedemo, da je družbeni pravobranilec samoupravljanja opozoril in zahteval odgovore, zakaj te škode ne uveljavljamo. Tudi družbena akcija

je usmerjena k čim večjemu uveljavljanju individualne odgovornosti, zato se v bodoče ne bomo mogli izogniti takšnim primerom in bomo dolžni uveljavljati tudi odškodnino na izpadu proizvodnje.

V letu 1980 je bilo ovadenih 8 primerov gospodarskih prestopkov zoper bivšo del. skup. za finance in računovodstvo, bivši tozda raziskave in razvoj (v 2 primerih), tozda kontrola kakovosti in tozda komerciala v kar 4 primerih in po enkrat še zoper tozda jeklovlek, jeklovilarna, valjarna in kovačnica. Pri tem sta bili za en gospodarski prestopok vedno obdolženi po 2 temeljni organizaciji.

Očitani prestopki so si dokaj podobni:

— po zakonu o knjigovodstvu (63. čl.) v 2 primerih in zakonu o službi družbenega knjigovodstva (čl. 121/I) v 1 primeru

— po temeljnem zakonu o graditvi investicijskih objektov (čl. 81/I-9) v 1 primeru

— po zakonu o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev (čl. 49/tč. 1) v 1 primeru in

— po zakonu o družbeni kontroli cen (čl. 33/tč. 5 in 6) v 4 primerih.

Od tega se je ovadba v 1 primeru zavrgla, ker očitano dejanje ni predstavljalo gospodarskega prestopka, 3 primeri so v preiskovalnem postopku, 1 primer je v postopku na prvi stopnji in v 3 primerih so bili tozdi pravomočno spoznani za krive.

Na podlagi pravomočnih sodb in spoznane krivde je tako morala delovna organizacija kot celota plačati denarno kazen 90.000,00 din, odgovorne osebe pa 5.000,00, 4.000,00 in 2.500,00 din; nadalje tozda kontrola kakovosti 27.000,00 din in odgovorni osebi po 2.000,00 oziroma 1.500,00 din ter tozda raziskave in razvoj denarno kazen 35.000,00 din in 1 odgovorna oseba 2.500,00 din, medtem ko se je druga odgovorna oseba oprostila.

Glede na število letno sklenjenih poslov, intenzivno investicijsko gradnjo, operiranje z znatnimi finančnimi sredstvi, veliko število sklenjenih samoupravnih splošnih sporazumov, družbenih dogovorov in predvsem na mno-

žičnost predpisov, ki urejajo ta področja, število lani obravnavanih primerov gospodarskih prestopkov ni veliko. Bi pa lahko tudi te kršitve z boljšo strokovno povezanostjo in glede na sposobnost in število strokovnih kadrov zmanjšali na minimum.

Tako bi bile tudi tiste denarne kazni, ki smo jih plačali v višini 152.000,00 din za odgovorne pravne osebe in 17.500,00 za odgovorne osebe, nepotrebne.

(Se nadaljuje)

Drago Mežnar

Iz naših krajev

KS MEŽICA:

OČIŠČEVALNA AKCIJA USPELA

V Mežici sta očiščevalno akcijo prve dni aprila organizirali krajevna skupnost in osnovna šola, poleg učencev in delavcev krajevne skupnosti pa so sodelovali tudi drugi Mežičani. V dobrem tednu dni so delo opravili in s tem mnogo prispevali za čistejšo in bolj zdravo okolje.

Ker komunalno podjetje Prevalje za hitro akcijo nima dovolj delavcev, se je KS dogovorila z njimi, da jo izvede sama, bo pa od komunalnega podjetja zahtevala plačilo.

Bodo pa Mežičani uredili tudi nasade ob Leški cesti pred novimi stanovanjskimi bloki. Posadili bodo nekaj okrasnega grmičevja in uredili zelenice. Na letnem kopališču pa je prevaljski Stavbenik pričel popravljati bazen. Delo naj bi bilo opravljeno do konca maja, stalo pa bo okrog 10.000 din. Sred-

stva gredo iz krajevnega samopriskevka in z naslova 0,5 BOD od zaposlenega krajana, nekaj pa bo dala tudi občinska telesnokulturna skupnost Ravne.

Mežica bo še letos dobila sodobno avtobusno postajo oz. postopje, v katerem bodo bife, trafika in drugi pomožni prostori.

Podjetje za PTT promet iz Maribora bo še letos v nekdanjih prostorih matičnega urada uredilo novo elektronsko telefonsko centralo s 500 novimi številkami, krajevna skupnost pa bo financirala gradbeno dela. Tajnik KS Leopold Golobinec je še dejal, da se Mežičani pritožujejo zaradi visokega prispevka, ki ga bodo morali plačati za novi telefonski priključek. Pravijo, da bi PTT promet Maribor moral omogočiti novim naročnikom plačilo v obrokih.

KS ČRNA NA KOROŠKEM:

DOLINSKA CESTA NA REŠETU

Lanska analiza o delovanju delegatskega sistema in krajevne samouprave je pokazala, da ni prave povezave med delegati in sredino, ki jih je izvolila, in da ni čutiti povratnih informacij.

»Mislili smo že, da se to nezadovoljivo stanje ne bo izboljšalo in da so se ljudje naveličali sestankovanja,« je dejal Franc Zajc, predsednik skupščine KS Črna, »pa se je konec lanskega leta, predvsem pa letos, ko so stekle javne razprave o prostorskem in samoupravnem preoblikovanju

KS, pokazalo, da so naši krajani najbolj zainteresirani za tiste sestanke, na katerih teče razprava o njihovih odprtih vprašanjih. Ko so na dnevnem redu takšna vprašanja, se nam ni treba bati za sklepčnost. Nekoliko drugače je, ko so na vrsti manj pomembne stvari.«

Kljub temu, da v KS Črna živi okrog 4200 prebivalcev in jih zastopa na raznih področjih okrog 350 delegatov, se še vedno dogaja, da se z vprašanji krajevne samouprave več ali manj srečuje le nekaj krajanov. Verjetno bo mnogo bolje po reorganizaciji krajevne skupnosti, saj bodo potem imeli krajani dosti večjo možnost neposrednega vključevanja in odločanja.

Enako kot v Mežici so tudi v Črni na minulih zborih občanov precej kritično spregovorili o slabem vzdrževanju cesti od Poljane do Žerjava. Predvsem se ne strinjajo s predlogom republiške skupnosti za ceste, ki naj bi letos dala urediti samo 2,8 kilometrov ceste od Poljane proti Mežici, medtem ko ceste od Mežice do Žerjava letos ne bi uredili. Zato se bodo sestali predstavniki KS Mežica in Črna, večjih delovnih organizacij in republiške skupnosti za ceste. Pomenili se bodo o cesti skozi Mežiško dolino in o cesti Črna—Šoštanj.

Klavrna podoba gradu Javornik. — Kdaj se bomo pomenili o njem?

KS LEŠE:

KOLO RAZVOJA SE VRTI PREPOČASI

Da so danes še ljudje, ki tako ali drugače lahko zavirajo razvoj svojega kraja, je najbolj prepričljiv primer na Lešah. O tem, kako so načrtovali gradnjo novega vrtca, smo v Informativnem fužinarju že pisali.

Pri odstranitvi lesenih drvarnic, predvsem pa pri odkupu zemljišča, so se pojavile prve težave. Lastnica zemljišča je namreč lep čas vlekla za nos krajevno skupnost in svoje krajane. Predtem je že večkrat privolila v prodajo, kar naenkrat pa se je premislila. Tako bi se verjetno dogajalo še lep čas, če ne bi bilo vmes poseglo sodišče.

Sedaj ko je končno KS dobila zemljišče, se je kolo razvoja ponovno zavrtelo, vendar se še vedno vrti zelo počasi. To, kar bi bili morali Lešani urediti že lani, bodo poskušali letos: naročili so načrt za komunalno ureditev prostora in načrt za novi otroški vrtec, ki ga bo postavil Marles. Storili bodo vse potrebno, da se bo gradnja lahko pričela jeseni, predvsem pa spomladi prihodnjega leta. Tako sta rekla Filip Jelen, predsednik sveta krajevne skupnosti, in tajnik Gregor Burjak.

Kljub posredovanju pri PTT Maribor za priključitev nove telefonske linije se dela še niso začela. Junija naj bi začeli obnavljati leško cesto. Regularili bodo Houdournik, uredili podporne zidove in razširili cesto. Zgradili naj bi tudi dva nova mostova in uredili cestno ograjo. Dela bo financirala SKIS. S sredstvi krajevnega samopriskevka in SKIS bodo uredili tudi ulico v dolžini 320 metrov, ki povezuje zaselek »Nove bajte« s centrom Leš. Po predračunu naj bi dela veljala okrog 1.140.000 din.

Kljub posredovanju pri PTT Maribor za priključitev nove telefonske linije se dela še niso začela. Junija naj bi začeli obnavljati leško cesto. Regularili bodo Houdournik, uredili podporne zidove in razširili cesto. Zgradili naj bi tudi dva nova mostova in uredili cestno ograjo. Dela bo financirala SKIS. S sredstvi krajevnega samopriskevka in SKIS bodo uredili tudi ulico v dolžini 320 metrov, ki povezuje zaselek »Nove bajte« s centrom Leš. Po predračunu naj bi dela veljala okrog 1.140.000 din.

KS PREVALJE:

ZEMELJSKI PLIN DO PREVALJ

O ogrevanju Prevalj je naš časnik že precej pisal. O varianti, ki predvideva ogrevanje z zemeljskim plinom, sta prve dni aprila razpravljala svet in skupščina KS in za uresničitev te variante imenovala razširjeni odbor, ki je že pričel z delom. SKIS Ravne je v svojem letnem načrtu določila 20 milijonov din za ogrevanje Prevalj s plinom in 5 milijonov din za plinovod od Prevalj do Mežice.

Letos bodo poskušali urediti razdelilno postajo pri Brančurnikove

vem mostu. Vse krajane bodo seznanili z ureditvijo plinovoda, tako da bi lahko že pričeli varčevati za morebitni priključek. Odbor se mora dogovoriti tudi z OZD, ki bodo večje porabnice zemeljskega plina, da naj bi pripravile investicijske piane. V prihodnjem letu naj bi namreč večje delovne organizacije in večja kuršča v stanovanjskih blokih že dobila zemeljski plin.

Franc Rotar

Starina

NEKAJ ŠKOTSKIH

Nekemu Škotu, ki je čistil okna v nebotičniku, je padlo iz žepa 50 penijev. Stel je po stopnicah s tako hitrostjo, da ga je novič udaril po glavi.

Dva Aberdernčana sta stavila za funt, kdo bo dalj časa zdržal pod vodo. Utopila sta oba.

O'Toole je stopil iz hiše s puško in ustrelil v zrak, se vrnil in rekel otrokom, da je dedek Mraz naredil samomor.

»Oče,« je rekel mali Murphy očetu, »obljubil si mi 10 penijev, če bom najboljši učenec v razredu, jaz pa sem to postal.«

»Oj, na, ampak nikar se ne uči toliko, lahko bi škodilo zdravju!«

McTavish: »Koliko bi stalo, če me odpeljeta s prtljago na kolo-dvor?«

Taksist: »Petdeset penijev. Prtljaga brezplačno.«

McTavish: »Dobro, vzemite prtljago, jaz grem peš.«

ZDRAVJE

»ZDRAVJE VSEM DO LETA 2000«

Takšna je bila nota letošnjega praznovanja svetovnega dneva zdravja, 7. aprila, oz. geslo leta 1981.

Sirom po svetu se pojavljajo vse večji nemiri, nezadovoljstva, lakota, vojne grozote in nasilja. Prav v tem času postaja zdravje vse večja vrednota, ki jo bomo morali vedno bolj spoštovati, ceniti in se boriti zanjo prav vsi in vsak zase.

Kaj pomeni geslo leta? Vsekakor je to najpomembnejši cilj vseh članic svetovne zdravstvene organizacije za zadnji desetletji našega stoletja. Svetovna zdravstvena skupščina ga je opredelila kot dosežek take zdravstvene ravni, ki bo vsem ljudem omogočila družbeno in gospodarsko ustvarjalno življenje.

Definicija zdravja, ki jo je podala SZO, se glasi: Zdravje ni le odsotnost bolezni, temveč stanje popolnega telesnega, duševnega in socialnega blagostanja oz. faktor dednosti in okolja. Izhajajoč iz te postavke moramo stanje zdravja ohraniti čim dalje in preprečevati vse, kar bi to biofizično ravnotežje moglo porušiti. Treba je dograjevati in graditi temelje v preventivni medicini, kajti le tako bomo zmanjšali preobremenjenost kurativnih dejavnosti in s tem znižali stroške zdravljenja.

Ob tem bi navedla nekaj misli.

1. Treba je razvijati vse, kar ohranja zdravje v skladu s higienskimi načeli. Za obstoj so človeku potrebni zrak, voda in hrana. Leta 1980 je bilo veliko zastaritev s hrano. V SRS smo jih zabeležili kar 239. Sami smo bili priča intoksikaciji v Slovenji Gradcu. Poleg te je bilo več sporačih primerov. Zastrupitve se javljajo povsod tam, kjer raste število izbranih, hitro kvarljivih jedi, higienska zavest in tehnično znanje pa zaostajata. Nujno je izboljšati higiensko-tehnične pogoje, poostri higienski režim in poenostaviti jedilnike do takšne stopnje, da bo možno jamčiti higiensko neoporečnost jedil.

Velik problem po svetu je tudi preskrba z neoporečno pitno vodo. Dolžnost nas vseh je, da se odgovorno vedemo do površinskih voda (Meža, Mislinja, Drava). V večini primerov vzeti vzorcev so bile analitično ugotovljene strupene kemijske snovi. Te so posledica pomastitve čistilnih naprav in zastarele proizvodne tehnologije (rudnik Mežica, železarna Ravne, Fecro Slovenj Gradec, Tovarna usnja Slovenj Gradec itd.).

2. Ob množičnih nesrečah je naša osnovna naloga reševanje življenj, zato moramo že v mirnem času poskrbeti, da bodo izgube čim manjše.

Leta 1980 je potekalo v naporih razširiti znanje in možnosti za ohranitev zdravja v izrednih razmerah. V KZD so bile poleg okrepljene budnosti higiensko-epidemiološke službe pripravljene strokovne teme za pouk in ukrepe ob izrednih razmerah. V pripravah so tudi predavanja za občane, da si bodo znali ob tak-

šnih situacijah sami kar najbolje pomagati. Z istim namenom smo vnesli zdravstveno vzgojo tudi v šole in vrtce. Le tako upamo, da bo živa in pisana beseda prisetila čim večje množice za varovanje zdravja. Zamujenega se nadoknaditi ne da. Treba je začeti pri Janezku, da se bo kaj naučil in kot Janez že znal.

3. Higiena je nauk, ki nas uči, kako ohranimo in krepimo zdravje. Brez telesne in duševne blaginje ne bo socialne. Socialno-medicinske študije kažejo, da je našega zdravja veliko manj, kot bi ga lahko imeli. Pri mladih kopni blaginja zaradi preštevilnih nesreč, ki predstavljajo že celo epidemije (nezgode v prometu, na delu, smučanju in drugih športih, doma itd.), in zaradi zasluževanja s poživili (alkohol, cigareti, droge, tablete).

V najboljših letih propada cela množica mladih, da ne omenjamo samomorov, katerih število grozeče narašča v razvitih deželah sveta (SRS na 2. mestu, takoj za Francijo).

Starejši izgubljajo telesno zdravje z obolenji srca, ožilja in malignih novotvorb.

Postali smo poslušni tehniki. Hlastamo za uspehi, pri tem pa izgubljammo najlepše — prijatelja v sočloveku. Nimamo časa prisluhniti otroku, starejšim, drugemu. Brez toplih razgovorov ljubezen zamira, stiske mladih se končujejo s samomorji in s poživili, stiske starejših pa se kažejo v osamljenosti sredi ljudi ali v begu v bolezni.

Navržena misel zahteva široko akcijo za prevzgojo človeka, da bo hotel in prišel živeti zdravo.

Ta široka akcija je poziv družbe k revoluciji v skrbi za zdrav-

je, saj so se stari načini obravnavanja zdravstvenih vprašanj v deželah z različno stopnjo razvoja izkazali kot skrajno neprimeri, neenaki v zdravstveni oskrbi ter v porazdelitvi zdravstvenih dobrin.

Geslo »Zdravje vsem do leta 2000« pa ne pomeni, da bodo zdravstveni delavci v letu 2000 zagotovili zdravljenje vsakomur za vsako njegovo težavo, niti ne pomeni, da leta 2000 ne bo nihče več bolan ali nesposoben za delo. Pomeni pa, da se zdravje začne doma, v šoli, na delovnem mestu, da se tam, kjer ljudje živijo in delajo, krepi in ne kviri. Pomeni spoznanje moči za oblikovanje svojega življenja, življenja družine in skupnosti, brez bremen bolezni, ki se jim je mogoče izogniti. Pomeni, da bodo našli boljše poti tako za telesni in duševni kot tudi za socialni razvoj, za staranje in dostojno smrt. Pomeni, da bodo vse zdravstvene dobrine vsem enako dosegljive, seveda ob popolnem sodelovanju vseh. Pripravljajo se strategije za to široko akcijo, ki ne bo lahka ob tem zaskrbljujočem gospodarskem vzdušju. Postati pa mora akcija vseh, vsakega posameznika, akcija družbe kot celote vseh dežel sveta.

4. Preventiva bo uspešna le, če bomo zmanjšali propadanje telesnega, socialnega in duševnega blagostanja. Izgubljenega zdravja ne bomo našli ne pri zdravniku ne v leku. Zdravnik lahko nudi le pomoč telesu, da samo premagava bolezen.

Zdravje iščimo v prirodi z utrjevanjem na zraku, soncu in vodi.

Naj velja za vse tele trimsko geslo: »NE KADI, PIJ MALO, JEJ ZMerno, VELIKO SE GIBAJ IN BODI VESEL«. To je pot, ki vodi k zdravju vsakogar sedaj in v prihodnje.

Dr. Marija Vodnjov

Delo z mladimi bralci v ravenski občini

Nova knjižnica v prenovljenem magistratu — knjižnica, ki nosi ime koroškega pisca, ki je veliko svojih del posvetil prav mladim, ima v mreži splošno-izobraževalnih knjižnic v ravenski občini posebno mesto.

Ker je to edina knjižnica v občini, ki ima pretežno mladinski fond, poseben prostor za delo z bralci, bralnico in poleg volonterk tudi strokovno usposobljen kader (sicer delavci Koroške osrednje knjižnice), prevzema vlogo vzorčne pionirske knjižnice za našo občino. Kot vzorčna pa stoji pred zahtevnimi nalogami — to je delom z mladimi bralci. Kaj razumemo pod tem izrazom? Seveda je tu na prvem mestu izposoja. Fond je v knjižnici sicer urejen po sistemu prostega pristopa. To pomeni, da so knjige na odprtih policah urejene po strokah pri strokovnem branju, pri leposlovju pa je na policah ločen fond za cicibane, pionirje in mladino, tako da je možen prost dostop bralca do polic in seveda do knjige. Možnost izbiranja knjig je večja in prepuščena mlademu bralcu. Velikokrat pa se mladi obiskova-

pridejo poslušati pravljice. Ugotoviti smo namreč morali, ali je pri otrocih sploh zanimanje za take prostovoljne oblike dela v knjižnici. Na drugi strani pa smo na tak način uspeli pridobiti primerno število otrok za tako uro. Kaj lahko bi se nam zgodilo, da otrok sploh ne bi bilo ali bi jih bilo preveč. Seveda ta oblika zbiranja otrok ni najboljša in v prihodnje bomo morali pri izboru otrok upoštevati in povabiti tudi take bralce, ki so prišli v knjižnico enkrat in se niso več vrnili, tiste, ki prihajajo le enkrat, dvakrat letno, in tudi tiste, ki še niso prestopili praga knjižnice.

Po odzivu otrok na prvih pravljicnih urah lahko sklepamo, da bodo otroci kljub temu, da imajo podobne oblike že v šoli, radi prihajali tudi na take neobvezne ure v knjižnico. Verjetno jih pritegne drugo okolje, vzdušje knjižničnih prostorov, z njimi ne dela tovarišica, ki jo poslušajo vsak dan pri rednem pouku, in mogoče bi lahko celo rekli, da so šole siti že dopoldne.

Prvi obiskovalci pravljicnih ur so bili otroci od 8.—10. leta. Že pred prihodom otrok je pripovedovalka izbrala na knjižnih policah knjige in jih razstavila v v prostoru, kjer je potekala ura pravljic. Ko so se otroci zbrali, so brskali po razstavljenih knjigah, jih prelistavali in se pogovarjali o znanih in o neznanih zgodbah. Med njimi je bila tudi pripovedovalka, ki je prek knjig navezala z njimi prijateljske stike. Ko so se otroci že zbrali, so se posedli v krogu, pripovedovalka je bila v sredi med njimi in jim začela pripovedovati. Vsaki pripovedi je sledil kratek premor, ko so se otroci ob pogovoru o junakih pripovedovane zgodbe, o vsebini itd. sprostili. Kljub temu, da so bili zbrani otroci, ki so bili v kar velikem starostnem razponu, je bil pogovor zelo razgiban in so se vanj vključevali kar vsi. Po končani tretji zgodbi otrokom kar ni bilo, da bi že odšli domov. Pred odhodom pa se je ponavljalo vprašanje: »Kdaj spet pridemo?«

In kakšen je namen oziroma pomen teh oblik?

Gre za načrtno in premišljeno uvažanje otrok v svet literature, za širjenje otrokovega literarnega obzorja, s primernim izborom pa tudi za brušenje otrokovega literarnega okusa. Nikakor pa ne smemo pozabiti tudi dejstva, da s takimi oblikami privabljammo otroke v knjižnico, jih vzgajamo v zveste uporabnike knjige in jih v prihodnosti pričakujemo kot odrasle bralce. Pravi uspehi našega dela se bodo pokazali šele čez leta in če se bo odstotek odraslih bralcev v prihodnosti dvignil vsaj na 50% v primerjavi z mladimi, bomo ta uspeh pripisali tudi načrtnemu in organiziranemu delu z mladimi.

Vzgoja mladih bralcev je zelo specifično in odgovorno delo, ki mu bomo morali v prihodnosti posvečati še veliko pozornosti. Da pa bo delo obrodilo take sadove, kot si jih vsi želimo, mislim, da bi morali začeti razmišljati tudi o specializiranem knjižničnem delavcu na področju vzgoje mladih bralcev.

Hedvika Brvar,
Študijska knjižnica

RADIOVOJE RADOVIČ

Dragi Rado!

Znamenje žalovanja pred železarno nas je v soboto prepričalo, da si preminil. Skromno in tiho si se poslovil, kakor je bilo skromno in tiho tvoje življenje.

Pred približno 12 leti si kot mlad strokovnjak prišel v železarno. Najprej si delal v tehnološkem oddelku priprave dela. Kmalu si s svojo skromnostjo, tovariškimi in človeškimi odnosi pridobil vse sodelavce. Zaradi marljivega družbenopolitičnega dela si nato prišel med nas, valjarje.

Neprecenljiv delež si z vlaganjem znanja in truda prispeval k uspešnemu delu v valjarni, posebej še na področju kvalitete. Svoje znanje in izkušnje si uspešno prenašal na sodelavce in tudi na bodoče valjavce.

Novo stran v zgodovini našega tozda si pričel pisati kot vodja proizvodnje. Pri izpolnjevanju nalog si bil najbolj zahteven do sebe, od sodelavcev si nato upravičeno pričakoval doslednost in marljivost. Nikoli nisi pristajal na kompromise in izgovore, ki so skrivali v sebi slab odnos do dela. Znal si razumeti objektivne težave, vendar si stalno opozarjal, da jih mora človek s svojim ustvarjalnim delom znati obvladati.

Rezultati takega dela so bili kmalu vidni. Prav pod tvojim vodstvom je prišla rasti produktivnost, zmanjšal se je izmeček, kvaliteta dela je porasla in rezultat tega je bil večji dohodek. Valjarna je dosegla vzpon, ki ga tudi največji optimisti niso pričakovali.

Drugo prav tako pomembno delo si opravljal na družbenopolitičnem in samoupravnem področju. Že kot dijak si leta 1958 postal član Zveze komunistov. Že v dijaških in študijskih letih si aktivno deloval v ZK na univerzi.

Tvoj prispevek k delu naše OO ZK poznajo člani in sodelavci. Vedno si vztrajal pri stališčih, ki so pomenila napredek v razvoju, čeprav se je bilo treba zanje boriti na osnovi argumentov, ki si jih znal izpostaviti. V sebi si združeval tiste lastnosti, ki krasijo lik komunista — borca za boljši danes in jutri vseh delavcev in delovnih ljudi. Po svojem ravnanju in delu si zavestno pripadal delavcem, odločno si nasprotoval vsakomur, ki te je želel opredeliti kot zgolj vodilnega človeka v proizvodnji.

Preudarno in trezno si deloval v OO ZK, pri tem pa stalno znal prislusniti interesom in težavam valjavca, adjusterja ali kogarkoli izmed nas, svojih sodelavcev. Prav odprtost, širina in tudi doslednost so pripomogle, da si užival tolikšen ugled ne le med komunisti, temveč tudi med drugimi sodelavci. Tudi to je odločilo, da so te člani OO izvolili za svojega sekretarja. Funkcijo si opravljal odgovorno in vestno, sodeloval si tudi v drugih DPO, posebej še v sindikatu.

Opravljal si še dolžnost predsednika komiteja za ljudsko obrambo in družbeno samozščito. S svojim prispevkom k organiziranosti ljudske obrambe in družbene samozščite si pripomogel, da danes lahko mirno rečemo, da delavci sami varujemo sebe in družbeno sredstva. Prav pri opravljanju tega dela si omahnil v smrt.

Na ravni delovne organizacije si bil dve mandatni dobi član delavskega sveta in predsednik odbora za gospodarjenje. Tvoje delo na tem področju je vtisnilo pečat vsej delovni organizaciji, na kar smo tvoji sodelavci še posebej ponosni.

Tvoja dejavnost se ni končala pri ograji delovne organizacije, pač pa je segla v krajevno skupnost in občino. Bil si član družbenopolitičnega zbora skup-

ščine občine in tudi na tem področju deloval v prid delavcem in delovnim ljudem naše občine. Veliko časa in truda si posvetil razvoju športa in društva Fužinar, kot predsednik nogometnega društva si pomembno vplival na to, da je postala telesna kultura sestavni del življenja in dela.

Časa za sebe in družino si imel zelo malo, vendar nisi nikoli odrekel pomoči, če je bila potrebna. Za svoje delo in trud si bil odlikovan z redom dela s srebrnim vencem, kar pa si razumel kot še večjo zavezo k predanemu delu. Žal te nismo vprašali o težavah in problemih, ker smo tudi vedeli, da na vprašanja ne bi odgovarjal.

Težko je naštet vse tvoje polno in bogato delo. Bolj kot besede govori o tebi delo in njegovi rezultati, ki nas zavezujejo, da bomo še naprej vestno in dosledno delali.

Besede slovesa od tebe, Rado, so težke, vendar ti komunisti, sodelavci in prijatelji obljublamo, da boš ostal v trajnem spominu tako velik, kakor je bilo veliko tvoje delo.

V imenu OO ZK, IO in OOS, OO ZSMS ter v imenu vseh sodelavcev izrekam družini in sorodstvu globoko sožalje.

Slava ti!

Kršitve delovnih obveznosti v marcu 1981

TOZD JEKLARNA

1. BRKOVIČ VLADO — ni se udeležil seminarja civilne zaščite; javni opomin.
2. KREVIH ALOJZ — ni se udeležil seminarja civilne zaščite; javni opomin.

TOZD JEKLOLIVARNA

1. HERMAN KAREL — neopravičeno izostal z dela 3 dni, pavšalna odškodnina 592,50 din — plačal; javni opomin.
2. ŽIVKOVIČ MILAN — neopravičeno izostal z dela 2 dni, pavšalna odškodnina 852,40 din — plačal; javni opomin.
3. PONGRAC DUŠAN — neopravičeno izostal z dela 2 dni, pavšalna odškodnina 852,40 din — plačal; javni opomin.
4. KUPČIČ ZDENKO — prenehal hoditi na delo brez odpovednega roka; pavšalna odškodnina 2.200,00 din — sodna izterjava, prenehanje delovnega razmerja.
5. BORKO DRAGO — bil vinjen na delu; prenehanje delovnega razmerja — pogojno za 3 mesece.

ŠE ENKRAT:

Kdo naj odgovarja

Odbor Pihalnega orkestra ravnstvenih železarjev je na 9. redni seji orkestra med drugim obravnaval tudi članek, ki ga je napisal sodelavec iz TOZD jeklarna, in sicer pod naslovom »Kdo naj odgovarja?«, ki je bil objavljen v Informativnem fužinarju 1. aprila 1981, št. 6.

Tako je sodelavec iz jeklarne napisal, da se je zataknilo neke

TOZD VALJARNA

1. JELENKO SLAVKO — sporekel se je s sodelavcem, javni opomin.
2. VALISER VLADO — sporekel se je s sodelavcem, javni opomin.
3. DRETNIK DRAGO — predčasno zapustil delo 1 uro, pavšalna odškodnina 183,30 din — plačal.

KOVAČNICA

1. CESAR MAKŠ — predčasno zapustil delo 1 uro, pavšalna odškodnina 196,60 din — sodna izterjava.
 2. VIDERSNIK ALOJZ — predčasno zapustil delo 1 uro, pavšalna odškodnina 110,80 din — plačal.
 3. PAČNIK JOŽE — predčasno zapustil delo 1 uro, pavšalna odškodnina 196,60 din — plačal.
- Disciplinske komisije so v marcu zaradi reorganizacije v eno skupno komisijo in zaradi volitev zasedale le dvakrat, zato je nekoliko manj rešenih primerov. Zamudo bomo nadoknadili v prihodnjem mesecu.
- Komisije so izrekle še 7 opominov in 6 oprostitev.

Za pravno službo:
Sonja Slemnik

rodno celotni izmeni, ki se je udeležila pogreba, saj so le oni točno vedeli, kdaj, kje in ob kateri uri bo pogreb. Končno pa smo vsi eno — ravnstveni železarji. Mogoče je krivec ravno med nami?

Tako se tudi odbor orkestra sprašuje, kdo je malomarno in neodgovorno opravil obveščanje in koga je treba v tem primeru »razkrinkati« in tudi ustrezno kaznovati. Menimo, da orkestra verjetno ne. Treba je zapisati, da smo za igranje na pogrebnih doslej bili obveščeni najprej od sorodnikov umrlega delavca, sindikata in tozda, v katerem je pokojni delal. Ker pa v tem spornem primeru na dan pogreba do 9. ure ni bilo nobenega obvestila, je po 9. uri bilo premalo časa, da bi lahko obvestili šolarje-godbenike in vse druge, ki delajo v tozdi ravnstvene železarne in tudi drugje. Res pa je tudi, da bi imeli težave glede avtobusnega prevoza, saj moramo tako željo vselej javiti Viatorju vsaj en dan prej. Torej je bilo vse skupaj res nemogoče in neizvedljivo.

Ob tej priliki velja zapisati še, da si vsi godbeniki pihalnega orkestra resnično želimo, da do takih in podobnih primerov ne bi več prihajalo. Zato prosimo vse osnovne organizacije Zveze sindikata Slovenije v ravnstveni železarni in tozde, da nas o smrti sodelavcev obvestijo nemudoma, saj bomo le tako lahko pravočasno obvestili naše godbenike in s tem zagotovili udeležbo na pogrebnih.

Godbeniki Pihalnega orkestra ravnstvenih železarjev

ZAHVALA

Zahvaljujem se tozdu stroji in deli — skladišni službi — in tozdu orodjarna za lepo darilo in prijetno slovo ob odhodu v pokoj.

Obenem bi se zahvalil tozdu stroji in deli za solidarno pomoč.

Vsem želim obilo delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Joža Koletnik

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem špedicije iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost in lepo darilo.

Milka Kaluža

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD jeklarna — obratu priprava vložka in OO sindikata — za spominsko darilo in izkazano pozornost.

Mirko Rožej

REKREACIJA IN ŠPORT

KEGLJANJE V TOZD KOMERCIALA

Novo izvoljeni športni referent v TOZD komerciala Stanko Golob je dobro organiziral prvenstvo v kegljanju na 50 lučajev mešano, ki je pravzaprav prvo te vrste. Pri ženskah je zmagala Pavla Krivec — 162, druga je bila Krista Kopmajer — 159, tretja pa Marta Bukovski — 137 kegljev. V moški konkurenci je osvojil prvo mesto Stanko Stiplovšek — 191, drugi je bil Avgust Nabernik — 179, tretji pa Stanko Golob — 177 kegljev.

PRVENSTVO JEKLARNE V KEGLJANJU

Več kot dvajset topilcev se je pomerilo v disciplini 50 lučajev mešano. Prvo mesto je zaslužno osvojil Miran Špegu — priprava vložka, s 194 keglji, drugo mesto sta si razdelila Jože Kotnik I in Franc Mrak, ki sta podrla po 186 kegljev, četrto mesto pa sta osvojila Danilo Horvat in Srečko Hovnik s po 185 keglji.

REGISTRIRANI KEGLJAVCI MED SEBOJ

Prvenstvo železarne so imeli tudi registrirani kegljavci, ki so metal dvakrat po 200 lučajev mešano. Pokal je osvojil Stanko Prinčič iz kovačnice, ki je podrl 1825 kegljev, drugi je bil Rajko Podojstršek, SGV, s 1791 keglji, tretji pa Ferdo Paradiž, pnevmatični stroji, s 1761 keglji. Naslednja mesta so osvojili: Silvo Belaj, Miha Lesnik, Jože Lasnik in Franci Medvoz. Ivo Mlakar je metal le enkrat in podrl 901 keglj. Čeprav je bil med ožjim krogom favoritov, ni mogel metati drugič zaradi delovne nezgode.

ATLETIKA

KOROŠKA — DRUGA

Na tradicionalnem četverboju Šaleške, Ptujске, Koroške in Pomurja, ki je bilo v Murski Soboti, so zmagali atleti Ptujске le z malenkostno prednostjo pred Koroško, tretja je Šaleška, zadnje pa Pomurje. Letos so prvič tekmovali v dvojni konkurenci: pionirji in člani. Uvrstitve koroških selekcij: pionirji 2. do 3., pionirke: 3., člani: 1. in članice 3. Pri pionirjih sta osvojila drugi mesti Glavica pri teku na 100 m in Jert pri teku na 800 m. Pri pionirkah je bila Golobova druga pri skoku v daljavo, tretje mesto pa sta osvojili Golobova pri krogli in Čebuljeva v teku na 100 m. V članski konkurenci so imeli koroški atleti popolno premoč. Zmagali so: Strmčnik — skok v višino, Kadiš — skok v daljavo in Okrogelnik pri teku na 3000 m, Hovnik pa je bil drugi v teku na 400 m. Pri članicah je zmagala pri skoku v višino Lihtenegerjeva, drugo mesto sta osvojili Vaučetova v teku na 100 m in Hermanova pri skoku v daljavo, tretji sta bili Sredinškova na 400 m in Tominčeva na 800 m.

NOGOMET

ČLANI SLABO — MLADINCI DOBRO

Po resnih pripravah in dobrih rezultatih v pripravljalnem obdobju smo ljubitelji nogometa pričakovali lepo igro in ugodne rezultate članske koroške selekcije. Res je, da igrajo naši nogometaši dobro, a tekme vendar izgubljajo. Drugačna slika je pri mladinski selekciji: kljub številnim težavam, ki so nastale pri obnovi mladinske vrste, dosega mlada generacija dobre tekmovalne uspehe.

Člani:

Koroška — Fužinar : Ptuj 1 : 2

— V nadaljevanju prvenstva v vzhodni republiški ligi je koroška selekcija izgubila na domačem terenu z 1 : 2 proti vodeči ekipi iz Ptuja.

Koroška — Fužinar : Elkroj 0 : 1

— Tudi v drugi zaporedni tekmi na domačem terenu so naši člani izgubili z borbenimi igralci iz

jugoslovanskih ekip nam pove, da so Ravenčanke zaigrale dobro in predvsem sproščeno, ker so si že prej zagotovile obstanek v ligi.

I. B ZVEZNA LIGA — MOŠKI

Fužinar : Karlovac 3 : 0 — Člani Fužinarja so brez težav opravili z bivšim prvoligašem, ki se bo moral preseliti v nižji rang tekmovanja. Fužinar se je uvrstil na drugem mestu za vodilnim Železničarjem iz Osijeka.

Metalac : Fužinar 3 : 1 — Na gostovanju v Sisku je oslabiljena ekipa Fužinarja brez rekrutov zaigrala dobro in v prvem nizu

Zmeraj pripravljeni

Mozirja. V zadnji minuti igre so gosti dosegli zmagoviti zadetek.

Mladinci:

Koroška — Fužinar : Drava 4 : 3

— V dinamični igri je mladinska selekcija premagala goste iz Ptuja. Gledalci so bili predvsem zadovoljni s šolanim sistemom igre, ki so ga prikazali naši mladinci.

Koroška — Fužinar : Mozirje 2 : 0 — Tudi v naslednji igri so koroški mladinci ponovili dobro igro in zaslužno premagali vrstnike iz Mozirja.

TEKMOVANJA ZA JUGOSLOVANSKI POKAL

V predkolu koroške regije so nogometaši odigrali tri tekme: v Črni je Peca premagala Kograd visoko s 7 : 1, v Dravogradu je Ojstrica premagala Leše z 2 : 1, na Prevaljah pa sta v rednem igralnem času odigrala Korotan in Holmea neodločeno 2 : 2 — pri streljanju enajstmetrovk so bili boljši igralci Holmea in zmagali s 7 : 5.

KOROŠKA LIGA

V preloženem jesenskem kolu prvenstva so zmagali domačini. V Črni je Peca premagala Korotan s 3 : 0, v Slovenj Gradcu je izgubila druga ekipa Fužinarja z 1 : 3, na Prevaljah pa je Kograd premagal Leše s 3 : 0.

ODBOJKA

Rijeka : Fužinar 3 : 1 — V zadnji tekmi prve zvezne ženske lige so igralke Fužinarja gostovale na Reki in izgubile z 1 : 3. Dobljeni set v gosteh proti eni najboljših

celo presenetila favorizirane domačine. Kaj več niso mogli doseči predvsem zaradi slabšega in neuigranega blokiranja.

II. ZVEZNA LIGA

Še dve zmagi Mežičanov. Na gostovanju v Kanalu je bila Mežica uspešna in s 3 : 2 premagala domačine, ki se bore za obstanek v zvezni ligi.

V koroškem derbiju pa so Mežičani z lahkoto odpravili Mislinjo s 3 : 0.

Rezultati republiških lig

Člani: Dobrije : Topolšica 3 : 1;

v borbi za tretje mesto so Dobrije dosegle pomembno zmago z neposrednim tekmečem.

Dobrije : Žerjav 3 : 1, Vuzenica : Polskava 2 : 3.

Članice: Dobrije : Krka 3 : 1

Tudi mlade igralke Dobrij so bile uspešne in si z zmago nad Novomeščankami zagotovile obstanek v enotni republiški ligi.

ROKOMET

Poraz članov in uspehi drugih ekip

V nadaljevanju prvenstva so člani Fužinarja gostovali v Sevnici in izgubili z vodilno ekipo iz Krškega s 23 : 25.

Mladinci so gostovali v Murski Soboti in premagali Polet z 11 : 10.

Članice so doma premagale Andraž s 17 : 15 in se povzpele na prvo mesto.

Triperesna
deteljica

Okras narave

Mladinke so zmagale v Šmartnem in doma visoko premagale mariborski Branik z 22:11. Z zadnjimi zmagami so se še bolj uvrstile na vodilnem mestu.

Š. F.

KARATE

Šest igralcev KK Ravne je 15. 3. okrepilo vrste Velenjčanov, ki so organizirali povratni dvoboj s KK iz Celovca. Od naših je v kata — tehniki osvojil član Bruno Borovnik 3. mesto, pri dekletih posamezno — prav tako v kata — tehniki — pa Alenka Krivec 3. mesto, Majda Skornšek 4., 5. pa je bila Đura.

5. 4. je KK Dravograd organiziral regijsko prvenstvo za člane v športni borbi po kategorijah in katah posamezno. Na njem je na-

stopilo šest članov KK Ravne. Plešnik je v športni borbi (lahka kategorija) zasedel 2. mesto, v polsrednji kategoriji si je Žalig razdelil 3.—4. mesto, v poltežki Lukič prav tako, v kata — tehniki pa je bil Bruno Borovnik 2. Vsi ti tekmovalci so si priborili pravico do nastopa v nadaljnjih republiških prvenstvih.

11. 4. je društvo za karate v Celju pripravilo člansko republiško prvenstvo v športni borbi (polsrednja in poltežka kategorija) in v katah (za člane in članice ekipno in posamezno). Prvenstva sta se udeležila dva člana KK Ravne: Janez Žalig je nastopil v poltežki kategoriji in izpadel že v prvem kolu, Bruno Borovnik pa se je v kata-tehniki uvrstil na 9. mesto.

B. B.

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V MAJU 1981

Koroški kinematografi Crna, Zerjav, Mežica, Prevalje, Ravne, Dravograd in Slovenj Gradec bodo maja predvidoma predvajali naslednje filme:

SKRIVNOSTNO NASLEDSTVO, angleška kriminalna — do 6. 5.

POROČILO IZ SANT PAULIJA, nemška krimi kronika — do 6. 5.

GODZILA PROTI MEGALONI, japonski znanstvenofantastični film — do 10. 5.

ZA SAMOSTANSKIMI ZIDOVJI, italijanska drama — do 10. 5.

NESPRETNI DETEKTIV, ameriška krimi komedija — do 11. 5.

DANDY, PRAVO AMERIŠKO DEKLE, ameriška družbena drama — do 11. 5.

ODDALJENA TROBENTA, ameriški barvni vestern — 29. 4. do 17. 5.

PETRIJIN VENEC, domača barvna drama — 5. do 20. 5.

PRESTOP, domača barvna drama — 7. do 21. 5.

TAJNA AKCIJA, italijanska krimi — 7. do 22. 5.

VELIKI JACK (javna hiša v Singapuru), ameriški barvni pustolovski film — 7. do 25. 5.

PARTIZANSKA ŠOLA, domača drama — 8. do 25. 5.

PRISIL JE ČAS, DA SE LJUBEZEN POIZKUSI, domači mladinski film — 12. do 24. 5.

DIVJA TOLPA, ameriški barvni vestern — 13. do 27. 5.

POLNOČNI EKSPRES, angleški pustolovski film — 14. do 27. 5.

DIRENDAJ V NEAPLU, italijanska barvna kriminalna — 13. do 31. 5.

KRALJEVI BLIŠČ, ameriški barvni pustolovski film — 13. do 31. 5.

ZMAJEV BES, hongkonški karate film — 14. do 31. 5.

GONJA ZA RAZPARAČEM, ameriška barvna kriminalna — 15. 5. do 1. 6.

SPANSKE SMOKVE, nemška barvna erotična komedija — 20. 5. do 7. 6.

CESARSTVO STRASTI, japonska barvna ljubzenska drama — 22. 5. do 8. 6.

DOŽIVLJAJI V AVTOKAMPU, angleška komedija — 23. 5. do 4. 6.

ROKERJI, ameriško-jamajska glasbena komedija — 26. 5. do 8. 6.

ZADNJA IGRA SMRTI, hongkonški barvni pustolovski karate film — 27. 5. do 14. 6.

APOKALIPSA DANES, ameriški vojni barvni film

HUMORESKA NAŠEGA DELAVCA

BONTON

»Naj se ti zaupam! ... Z Mihom enostavno ne morem več delati.«

»Kako to!? Saj sta bila vedno najboljša sodelavca in prijatelja.«

»Že, že. Toda po zadnjih podražitvah je postal nemogoč.«

»Ali ga je to tako prizadelo? Je postal nergač?«

»Ne to, ampak kar naprej pljuva ...«

»A tako! Misliš reči, da prekli- nja in pljuva?«

»Ne, samo pljuva.«

»To je pa res neprimerno. Ali si o tem obvestil animatorja za kul-

turo in druge ...?«

»Zakaj pa to?«

»Ne bodi smešen, saj vendar ka- že, da se je Miha skregal z lepim vedenjem.«

»To ti misliš. Stvar je čisto dru- gačna.«

»Pa povej vendar! Me imaš za norca?«

»Daleč od tega. Veš, zmeraj, ko se pripravljamo in lotevamo dela, si pljuje v roke ... Pa bodi potem z njim vstric, če moreš!«

Arne

RAZSTAVA »VARNOST IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA«

Komisija za propagando, obisk in vodenje po razstavi »Varnost in družbena samozaščita« nam je sporočila na- slednje:

Socialistična republika Slovenija bo letos prevzela zvezno razstavo »Varnost in družbena samozaščita«, ki je bila doslej že v vseh republikah in pokrajinah. Razstava bo v vseh pokrajinskih središčih, v Slovenj Gradcu bo od 4. do 8. maja 1981 v Umetnostnem paviljonu.

Aktualizirana in dopolnjena bo z dokumenti in re- šitvami, ki so specifične za našo republiko. Vsebovala bo tudi eksponate o vlogi varnostno-obveščevalne službe OF in narodne zaščite med NOB.

Razstava opravičuje širšo družbenopolitično podporo in pomoč tudi zato, ker bo posvečena 40. obletnici ustanovitve varnostno-obveščevalne službe OF in narodne za- ščite. Otvoritev sovпада z obletnico smrti tovariša Tita in dnevom varnosti — 13. majem.

V dopoldanskem času bi si razstavo ogledali učenci osnovnih in srednjih šol, v popoldanskem pa vsi zaintere- sirani občani koroške regije, vendar lahko pridejo ti tudi dopoldan. Na razstavi bo zagotovljeno strokovno vodstvo.

5. maja bo izdala skupnost jugoslo- vanskih PTT dve priložnostni znamki Evropa CEPT na temo folklor. Znam- ki z vrednostjo 8 in 13 din bosta pri- kazali reprodukcije del slikarja Ni- kole Arsenovića s folklornimi motivi iz SR Bosne in Hercegovine.

Nikola Arsenović je bil rojen leta 1823 v Retfali pri Osijeku. Bil je kro- jač in navdušen zbiralec podatkov o narodnih nošah, ki jih je slikal sko- rajda v vseh krajih naše države. Ob koncu življenja je svoje albume na- rodni noš prodal. Postal je učitelj risanja v Leskovcu. Umrli je leta 1885 v Beogradu.

Motivi teh znamk prikazujejo her- cegovsko svatbo in svate. Prva prika- zuje svatbeno povorko na mestni uli- ci, detajl, reproduciran na znamki, pa svatbene velmože: zastavonošo, pričo in starega svata v slovesni obleki, ki s streljanjem iz pištole objavlja vesel dogodek. Drugi motiv prikazuje, kako so odpravili nevesto v novi dom.

Za to izdajo je motive izbrala Rad- mila Lazarević iz etnografskega muze- ja v Beogradu, ki je tudi lastnica obeh slik. Obdelava znamk je delo Andreja Milinkovića, natisnjene pa so bile v švicarski tiskarni Courroisier z več- barvno heliografuro v prodajnih po- lah po deset znamk. V prodajo bodo prišle 5. maja. Istega dne bo dala Ju- gomarka v prodajo priložnostni ovitek za 2,50 din, ovitek prvega dne FDC pa za 23,50 din.

SERIJA S 50 ZNAMKAMI

Liberija je izdala 1. septembra leta 1979 serijo petdesetih znamk in s tem postavila svojevrsten rekord. Vpraša- nje pa je, ali je to res najdaljša se- rija. Vemo, da je npr. ena izmed serij turških znamk, na katerih so prika- zana mesta in predeli Turčije, tiskana

z več kot 100 znamkami. Samo: ta se- rija je bila izdana v več delih v ob- dobjju nekaj let, tako da je ne jem- ljemo kot enotne serije. Tudi Avstrija že desetletja izdaja znamke, na kate- rih so prikazani razni pokrajinski mo- tivi, ki imajo enotno likovno rešitev in tehniko tiskanja, samo da to ni ena serija. Se več je primerov, predvsem pogostnih v izdajah frankovnih znamk, pri katerih se dolgo uporablja neki motiv (v novejšem času so to v glav- nem turistično propagandne serije).

Liberija je tako vseeno rekorder, saj je bilo vseh 50 znamk danih v pro- met istega dne. Serija ima pet nomi- nalnih vrednosti — 5, 10, 15, 25 in 35 centov, a vsaka vrednost ima po 10 različnih motivov, od katerih se niti eden ne ponavlja. Serija je posvečena Normanu Rockwellu. f. u.

ANEKDATE

Aleksander Borodin, ruski skladatelj in avtor kneza Igorja, znan po svoji raztresenosti, je povabil k sebi prijatelje na ve- čerjo. Gostje so igrali, večerjali, se pogovarjali. Naenkrat pa je gostitelj pogledal na uro, skočil pokonci in se začel opravičevati.

»Kam greste Aleksander Por- firevič?« so ga začuden vprašali.

»Oprostite, a čas je, da grem domov. Jutri imam predavanje.« Šele gromki smeh ga je spomnil, da je doma.

Fotografije za to številko so prispevali: S. Jaš, foto krožek OŠ Koroški jeklarji, P. Metulj, F. Ro- tar, Z. Strgar.